

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrtletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-13

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Poživiljenim zaupanje!

Posojilnice so za slovensko ljudstvo velikega pomena. Dovoljevale so posojila za izboljšanje kmetijstva ter so tako postale temelj napredka našega gospodarstva. Organizirale in izpopolnjevale so prirojeni varčnostni čuti naših ljudi ter so tako postale temelj blagostanja našega ljudstva. Zato pa je pomenjala šest let trajajoča doba nelikvidnosti naših posojilnic hud udarec za naše ljudstvo. Vlagatelji so že zdvajali nad svojimi prihranki. Nekateri so prodajali hranilne knjižice za polovično ceno ali še nižje. Ker je šla istčasno preko dežele tudi huda kriza kmetijskega gospodarstva, je bil položaj slovenskega kmeta obupno-težaven. Voditelji naroda z dr. Korošcem na čelu so mu delali upanje v najtežjih časih. Naši politični nasprotniki so se temu posmehovali ter škodoželjno igrali ulogo nevernih Tomažev do zadnjega časa. In vendar zaupanje našega ljudstva v voditelje ni bilo prevarano. Likvidnost naših posojilnic je vpostavljena. Vlagatelji bodo po dolgem času zopet dobili, kar potrebujejo. Biti morejo pomirjeni, ker so njihovi prihranki varni ter jim za vsako potrebo na razpolago.

S tem pa ni rečeno, da naj vsi vse dvignejo. Noben denarni zavod ni nikoli tako likviden, da bi vsem svojim vlagateljem mogel naenkrat vrniti vse njihove vloge. Zato pa zahteva pamet in uvidevnost, da poedinci dvigajo iz posojilnic, kolikor in kadar je potrebno. Drugače pa naj ostane denar v posojilnici, kjer je varen in kjer nosi obresti. Kdor bi brez potrebe iz samega nezaupanja do posojilnice dvigal denar, tak vlagatelj bi škodil skupnosti in tudi sam sebi. Vpostava likvidnosti mora roditi vpostavo zaupanja do posojilnic. Nezaupanje je že mnogo škode povzročilo poedincem. Tak primer je neki kmet iz Prekmurja, ki je imel denar v kmečki posojilnici. Neprestano je prihajal ter moldeoval, češ, da potrebuje denar za življenje svoje družine ter za razne potrebščine. Znosil je iz posojilnice že čedno vsoto. Nekega dne pa pride v posojilnico ves potrt in pove, da mu je bilo ukradenih 35.000 dinarjev gotovine, ki jo je bil zbral doma.

Prihranki slovenskega ljudstva spadajo v domačo posojilnico. Ko so posojilnice postale zopet likvidne, je naša skupna dolžnost, da jim zopet zaupamo ter v njih zbiramo svoje prihranke. Na ta način bo dana tudi možnost napredka našega kmetijstva s posojili takšnim, ki so vredni in potrebni. Bolj kakor kdaj poprej je treba ponavljati geslo: »Kmečki denar kmetu, ljudski denar ljudstvu!« Ko so sedaj posojilnice poživiljene in so zopet postale likvidne, zato jim vrnimo prejšnje zaupanje!

Sestanek, ki je vse iznenadil

Ves svet je iznenadila vest, da sta se sestala 12. februarja ob 11 dopoldne v Hitlerjevi vili »Berghof« pri Berchtesgadnu na Bavarskem Hitler in avstrijski kancler dr. Schuschnigg. To je bil sploh prvi sestanek obeh državnikov in povrh še po tako dalekosežnih spremembah v Nemčiji in po novih ter strogih ukrepih avstrijske

vlade proti avstrijskim hitlerjcem. Razgovor med kanclerjema je trajal nekaj ur. Navzoča sta bila dosedanji nemški poslanik na Dunaju von Papen in avstrijski zunanji minister dr. Schmidt. O vsebini in o pomenu omenjenega razgovora bo dal pojasnilo Hitler v svojem govoru v državnem zboru, ki je sklican za 20. februar.

Zopet nova vlada v Romuniji

Protijudovska vlada Oktavijana Goga je nenadoma odstopila 10. februarja. Na zadnji seji ministrskega sveta je vzkliknil Goga ob koncu svojega govora: »Izrael, zmagal si! Z dvignjeno glavo zapuščam svoje mesto v prepričanju, da mi bo dala prav bodočnost!« Kralj Karel je sprejel ostavko vlade. Nova vlada je bila sestavljena 11. februarja ob treh zjutraj pod predsedstvom patriarha dr. Mirona Cristea kot vlada nacionalne koncentracije. Podpredsednik in zunanji minister je Tatarescu. Notranje ministrstvo ima nadstrancar Calinescu. Ministri brez listnice so: Jorga, dr. Angelescu, maršal Avarescu, Vajda Vojevod, Minorescu in general Vojtovanu, vsi bivši predsedniki vlad. Po zaprisegi je imela nova vlada pod predsedstvom kralja prvo sejo, na kateri je na

kraljevo zahtevo razpustila za dve leti zbornico. Odgodila je volitve za nedoločen čas. Ustavila je delo vseh političnih strank. Razširila je vojno stanje ali preki sod, ki je bil razglašen samo nad prestolico, na vso državo. Vodstvo policije je prevzela vojaška oblast. Policija bo nadzirala orožnike in vse druge varnostne ustanove. V vseh pokrajinah so imenovani za policijske prefekte poveljniki armadnih zborov. Poostrena je cenzura. Vsi občinski odbori, ki jih je imenovala prejšnja vlada, so odstavljani. Z 11. februarjem je prešla Romunija v dobo kraljeve osebne diktature. Na povelje kralja bo vlada ustanovila poseben odbor, ki bo izdelal osnutek za novo ustavo. Vlada je prepovedala državnim uradnikom politično udejstvovanje. Ministri ne smejo vzeti v službo sorodnikov.

Strašna nesreča na gostiji

V bližini vasi Sretnica pri Mostarju v Hercegovini je slavil kmet Jurij Rožič gostijo svojega sina, na katero je bilo povabljenih sto gostov. Povabljeni so bili židane volje v zgornjih prostorih, spodaj pod njimi pa je začela goreti spravljena krma. Čisto neopaženo je izbruhnil silovit požar, ki je uničil pod in so svatje popadali na sredino ognja. Zgorelo je 29 ljudi, med

temi 14 žensk. Zgorel je ženin s svojim očetom ter dvema sestrama. — 19 svatov je hudo ranjenih in je od teh eden že umrl. Lažje opečene so oddali v domačo oskrbo. Nesreča je nastala najbrž radi tega, ker hiša še ni bila dograjena in je skozi špranje pada padel cigaretni ogorek med slamo ter krmo, ki je bila stlačena v spodnjih prostorih.

Pred rešitvijo ruskih raziskovalcev

Ruski ledolomilec »Tajmir« je sporočil, da je 12. februarja našel na ledeni plošči Papaninovo ekspedicijo. Raziskovalci na plošči so videli razločno luči ledolomilca, ki je bil omenjenega dne samo dve milji od taborišča na plošči. S »Tajmira« so

odposlali letalce, ki bodo lahko pristali, ker je 2 km od Papaninove plošče druga ledena plošča, ki je dolga 420 m in široka 250 m. Na tej letala brez večjih težav lahko pristanejo. Upanje je, da so medtem znanstvenike že našli.

Komunisti tiho tapirajo ljudi v Španijo

Brez prostovoljcev, ki se pošiljajo iz Rusije, Francije in drugih držav v rdečo Španijo, ki tamošnji komunisti že davno podlegli nacionalistični vojski. Da se to tiho tapljenje kljub mednarodni prepovedi vrši nemoteno naprej, za to skrbi mednarodna komunistična organizacija, ki pošilja v to

svrhu svoje agente po vseh državah. Nedavno so obmejne oblasti v Avstriji zopet ugotovile, da se vrši pošiljanje prostovoljcev tudi preko Vorarlberga v Švico. Poslani prostovoljci, namenjeni v rdečo Španijo, so ne samo iz Avstrije, marveč tudi iz Čehoslovaške, Poljske in drugih držav.

Po velikih spremembah v Nemčiji

Slika novega nemškega vodstva

Zadnjič smo poročali o velikih spremembah v Nemčiji na vodilnih mestih v armadi in politiki. Po teh spremembah nam nudi novo nemško vodstvo tole sliko:

Vodja vsega državnega vojaškega, gospodarskega in političnega življenja je **Hitler**. Njemu neposredno so podrejeni kot podvodje v posameznih panogah:

za vojsko general **Keitel**, načelnik glavne štaba pri vrhovnem poveljstvu in načelnik vse oborožene vojne sile. Keitlu so podrejeni: general **Brauchitsch**, poveljnik kopne vojske; admiral **Raeder**, poveljnik mornarice, in maršal **Göring** kot poveljnik vojnega letalstva.

Podvodja za gospodarstvo je maršal **Göring**. V gospodarski službi je **Göring** neposredno odgovoren Hitlerju.

Podvodji za zunanjo politiko sta: novi zunanji minister in Hitlerjev osebni prijatelj **von Ribbentrop** ter bivši zunanji minister **von Neurath**, ki je predsednik tajnega zunanjepolitičnega sveta.

Nad vsemi naštetimi tremi in najvažnejšimi panogami v Nemčiji ima neposredno nadzorstvo Hitler.

Narodnosocialistično stranko in njeno organizacijo je prepustil kancler svojim dosedanjim političnim sodelavcem.

Čiščenje v armadi

Poleg zadnjič omenjenih 14 najvišjih generalov so upokojili v Nemčiji še 60 polkovnikov in 49 generalov je bilo premeščenih. Upokojeni nemški častniki so po večini zapustili Nemčijo in so se nastanili v Švici.

Iz raznih držav

V NASI DRŽAVI

Narodna skupščina razpravlja o novem državnem proračunu. Finančni minister dr. Dušan Leticja je podal na seji narodne skupščine 9. februarja svoje splošno poročilo o novem državnem proračunu, ki priča o velikem gospodarskem napredku v naši državi. Po poročilu finančnega ministra, ki je žel za svoja izvajanja priznanje vladne večine, je govoril poročevalec večine finančnega odbora Časlav Nikitović in je bila s tem otvorena javna razprava o proračunu, za katero je priglasi- nih 30 govornikov, kateri so in še bodo govorili za in proti proračunu.

Smrt znanega hrvaškega politika. Zadnjo nedeljo je bil v Zagrebu pokopan znani hrvaški politik g. dr. Ante Pavelić. Rajni je bil leta 1918 podpredsednik Narodnega veča v Zagrebu (predsednik je bil dr. Anton Korošec) in kot tak je prečital pred takratnim regentom izjavo, s katero je bilo proglašeno združenje Srbov, Hrvatov in Slovencev v skupno državo. Po vojni je Pavelić vstopil v demokratsko stranko, po razkolu te pa se je pridružil Davidovičevemu krilu. Leta 1929 pa je vstopil v vrste tistih hrvaških politikov, ki so odobraval 6. januar. Zadnji njegov politični uspeh je bila izvolitev za prvega predsednika senata.

V DRUGIH DRŽAVAH

Hitler bo obiskal Rim. Nemški kancler Adolf Hitler bo obiskal Italijo v prvi polovici maja. Predstavnik Nemčije bo gost kralja in cesarja. Mudil se bo v Italiji šest dni. Njemu na čast bodo priredili v Rimu ob navzočnosti kralja in Mussolinija velike vojaške parade. Predvideni so tudi v Neaplju značni in mornariški manevri v največjem obsegu.

Morilna roka ruske tajne policije sega celo v Bukarešto. Poročali smo, da je Stalin v očigled novemu Gogovemu režimu v Romuniji odpoklical iz Bukarešte sovjetskega poslanika Ostrovskega. Ostrovski pa je dobro znal, da ga hoče Stalin z odpoklicem zvabiti v svoje kremplje in bi ga v Moskvi dal ustreliti ali bi ga pa pregnal kam daleč v Sibirijo. Ostrovski se je hotel zateči na Dunaj. Kakor hitro pa je zvedel, da preži tam nanj sovjetska Čeka

ali tajna policija, se je skril neznano kam. Za Ostrovskim je vodil sovjetsko poslanstvo v Bukarešti Butenko. Tega je osumila Čeka, da je on svetoval Ostrovske- mu, naj se ne vrne v Moskvo, kjer prežita nanj smrt ali pregnanstvo. Butenko je te dni v Bukarešti zginil in je postal smrtna žrtev političnega umora, katerega so zagrešili odposlanci sovjetske tajne policije.

Pomembne vesti iz Francije. Predsednik francoske republike Lebrun je povabil uradno na obisk v Pariz angleškega kralja Jurija in kraljico. Angleški kraljevski par

Novice iz španske državljanske vojne

Velik plen nacionalistov pri Teruelu

V bitki ob reki Alfambri pri Teruelu, ki je trajala tri dni in je bila ena najstrašnejših v državljanski vojni, so zavzeli nacionalisti ozemlje v ploščini 800 kvadratnih kilometrov, 23 vasi, 160 večjih in manjših rdečih postojank. Nacionalistične čete so uničile pet rdečih divizij in je obležalo na bojišču 50.000 vojakov. Zaplenjen je vojni material treh armadnih zborov. Ujetih je bilo 6000 rdečih miličnikov z brigadnim generalom in 28 častniki na čelu. Med drugim so se polastile zmagovite Francove čete 13 velikih skladišč živeža in orožja.

Blokada (zapora) Balearskih otokov

General Franco ima oporišče za svojo mornarico in vodno letalstvo na Balear-

CIRILOVA KNJIGARNA V MARIBORU

priporočila novosti:

Rieger: Zeichen der Zeit, neue Sonntagspredigten, I. Teil: Von Advent bis Pfingsten, broš. 34 din.

Muckermann: Von den sieben Sakramenten, vez. 36 din.

Mäder: Zurück zur Messe, broš. 30 din.

Langer: Die Marienfesten auf der Kanzel, broš. 39 din.

Etl: Vor den Schullehrern. Ein Buch für katechetische Tätigkeit im ersten Schuljahr, Band I 60 din, Band II 50 din.

Kranich: Magnifikat, Lobpreisungen Mariens in acht Predigten, broš. 20 din.

Svoboda Robert: Gottes Wort im Heute, 63 Zeitpredigten, kart. 56 din.

Kuckhoff: Christus und der Mann, Darstellung der Kirche in den katholischen Männern, vez. 36 din.

Schulte: Vir Dei, Männerpredigten, broš. 20 din.

Jäger: Leben mit Gott, Kurzgefasste Glaubenslehre für Fortbildungs- und Berufsschulen, broš. 8 din.

Jäger: Leben aus Gott, Kurzgefasste Liturgie und Gnadenlehre für Fortbildungs- und Berufsschulen, broš. 8 din.

Holzmeister: Kirche am Werk, Vorträge über Not und Leistung der Kirche in der gegenwärtigen Welt, broš. 56 din.

se je odzval povabilu in bo ostal v Parizu od 28. junija do 1. julija. — Francoski vojni minister Daladier ima izdelan predlog za izreden kredit za državno obrambo v iznosu 45 milijard dinarjev. Da bodo omogočeni ti ogromni izdatki, bo v kratkem razpisano tako zvano obrambno posojilo. — Francoski zunanji minister bo obiskal v začetku marca turško prestolico Ankaru, kjer bo podpisal turško-francosko prijateljsko pogodbo

skih otokih. Radi potopitve dveh angleških ladij v zadnjem času sta Anglija in Francija v sporazumu z Italijo popolnoma zaprli z bojnimi ladjami Balearske otoke. Skozi to ograjo 70 angleških in francoskih ladij ne bo mogla nobena podmornica in tudi letala zelo težko, ker sta dve veliki stražni oklopnici oboroženi z najmodernejšimi protiletalskimi topovi.

Grozne posledice bombardiranja rdeče Barcelone

Župan rdeče Barcelone je razglasil po zastopnikih tiska, da je bila Barcelona, ki je postala za Valencijo sedež rdeče vlade, od 13. februarja 1937 od letal generala Franca 23 krat bombardirana. Letalci so vrgli na mesto 528 bomb. Ubitih je bilo 908 ljudi, 2469 ranjenih, poškodovanih pa 863 hiš.

Po katoliškem svetu

Vojna in krščanstvo. Vojna na Kitajskem povzroča tamošnjemu krščanstvu hude rane. V oktobru preteklega leta je japonska vojska zavzela kitajski kraj Cheng-Ting-Fu. Pri tej priliki so japonski vojaki ubili osem misijonskih duhovnikov in enega brata. Misijonarji so člani reda lazaristov ter pripadajo raznim narodnostim: francoski, holandski, poljski in češki. Med mučeniškimi žrtvami japonskega vojaškega divjaštva je tudi predstojnik misijona nizozemski škof Schraevens. Japonsko armadno vodstvo je po majorju

Yokoyami izrazilo radi tega »dogodka« gospodu Lacostu, zastopniku francoskega poslanstva v Peking, svoje obžalovanje. To je tudi vse, s čimer mislijo Japonci takšne in slične krivice popraviti. Spričo takih krivic so se kitajski kristjani obrnili s posebnim pozivom na krščanski svet. V njem opisujejo strašno razdejanje in pustošenje, ki ga vojna povzroča. »Ubijajo se nedolžni ljudje, nezavarovana mesta, cerkve, bolnišnice, šole se rušijo, dela se neizmerna škoda. S tem se gazijo mednarodne pogodbe ter se žali krščanska vest.

Kitajska je vedno vodila politiko miru in sprave, ne morejo pa Kitajci žrtvovati svoje rodne zemlje in svojega obstanka. Kitajski kristjani se obračajo v obrambi svoje domovine na krščanstvo vsega sveta ter poudarjajo, da ima svetovno krščanstvo sedaj priliko, da pokaže svojo moralno moč.

Judovsko vprašanje. Zadnji čas se opaža po raznih državah rastoči odpor zoper judovstvo. Narodno-socialistični Nemčiji, ki je vprizorila preganjanje judov, se pridružuje Poljska, ki bi rada rešila poljsko ljudstvo moreče gospodarske nadvlade judovstva, in zlasti Romunija. Gogova vlada v Romuniji je izdala, kakor smo v našem listu poročali, nekaj odredb zoper judovski življenj in njegov prevelik gospodarski in kulturni vpliv. Zanimivo je stališče, ki ga zavzema v tem vprašanju romunski patriarh Miron Christea, ki je po odstopu Gogove vlade postal ministrski predsednik. Vrhovni poglavar romunske pravoslavne cerkve in sedanjí predsednik vlade je poročevalcu rom. lista »Frontul« to-le izjavil: »Romunija je preplavljena z judi. Največji del judov živi v obilju. Prisvojili so si vse bogastvo zemlje: trgovino, industrijo, nepremičnine. Judje gojijo in vzdržujejo v najbolj prefrigani obliki kugo korupcije in mnogoterega drugega socialnega zla. Prisvojili so si tisk ter se trudijo, da s pomočjo inozemstva izkoristijo vsa bogastva romunske duše z namenom, da jo potopijo v lažnivem človečanstvu. Judje so brez domovine, brez narodnosti in brez vsega tega, kar hrani in brani življenje in duh kakšnega naroda, vendar pa porabljajo vsa dovoljena in nedovoljena sredstva, da ohranijo in ojačijo medsebojno plemensko in versko vzajemnost, ki jo pri drugih narodih rušijo. Za časa svetovne vojne in po vojni so preplavili Romuni-

jo kot potok, ki je pridrvel iz Galicije, Rusije, Avstrije, Nemčije, Madžarske in drugih držav. Njihova akcija je postala nevarna celo tudi krščanskemu in nacionalnemu obstanku romunskega naroda. Cel niz mest in trgov je, kjer ni nič romunskega kot samo siromaštvo in največja beda, da bi se človek razjokal nad siromašnim romunskim ljudstvom.«

Pravoslavni nadškof ustreljen. To so storili ruski boljševiki, in tokrat je padel kot njihova žrtev ruski pravoslavni nadškof Plotnikov v Leningradu. Zoper duhovščino dvigajo boljševiki dvojno obtožbo, ali radi protirevolucionarne akcije ali pa radi špijonaže. Leningradskega nadškofa so obtožili špijonaže. Da je stvar bila v celoti izmišljena, se vidi iz tega, ker so boljševiške oblasti nadškofa najprej zaprle. Skoro osem mesecev je nadolžna žrtev trpela v ječi. Ker so ga vendar nečesa morali obtožiti, so si izbrali za pretvezo špijonažo, ki jo je baje nadškof Plotnikov organiziral. In ker je bil obtožen, ga je vojaški oddelek najvišjega sodišča tudi obsodil. In ker je bil obsojen, je tudi bil ustreljen, z njim je še bilo ustreljenih devet pravoslavnih duhovnikov.

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937

sestnik, je bil zaposlen z nalaganjem gramoza. Naenkrat se je sprožil zemeljski plaz in ga je zasul do vratu. Vouk je do bil resne notranje poškodbe.

Med poukom se je hudo obostrelil z orožjem lastnega izdelka. Franc Lukovnjak, učenec ljudske šole v Štrigovi, je imel pri sebi v šoli na lesenem ročaju pritrjeno železno cev, katero je nabil s smodnikom in z drobci železa. Orožje je imel za predpasnikom, katerega si je med poukom popravljal. Naenkrat pa se je cev sprožila in strel je zadel neprevidneža v trebuh. Hudo ranjenega Lukovnjaka so prepeljali v bolnišnico v Soboto, kjer so ga koj operirali in ugotovili, da ima na več mestih prestreljena čreva in je njegovo stanje zelo resno.

Po požaru hudo oškodovan posestnik. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je uničil nočni požar posestniku Francu Napastu skedenj, dve parni, kolarnico, drvarnico, hlev za konje, govedo in svinje. Zgorelo je 8000 kg sena, 6000 kg slame, mlatilnica, dve slamoreznici, kočija, dva voza, dva pluga, dve brani in še razno drugo gospodarsko orodje. Škoda je zelo velika.

Nočni požar. Na Straži pri Medvedu v župniji Nova cerkev pri Celju je ponoči začela goreti hiša. Ker je bilo poslopje krito s slamo, se je ogenj bilskovito razširil tudi na gospodarsko poslopje. Vdova Helena Trebiš se je z dvema nedoraslimi hčerama in še z eno sestanovalko v zadnjem hipu samo v nočni obleki rešila. Posrečilo se je rešiti le živino, vse drugo je postalo žrtev plamenov. Ni še ugotovljeno, kako je ogenj nastal. Zavarovalnica je malenkostna. Pred tremi dnevi je to posestvo od omenjene vdove kupil Rakovnik Alojz, Stražanov. Sedaj so vsi načrti mladega gospodarja prekržani in je s tem zelo udarjen. Pri gašenju je bilo občutno pomanjkanje vode, ker stoji hiša na hribu.

Mlinar smrtno ponesrečen. V Retečah pri Škofji Loki je prišel 60 letni mlinar Franc Kermelj pod vreteno, ki goni stope. Potegnili so ga iz žleba z zdrobljenim prsnim košem in s tako hudimi udarci po glavi, da se ni več zavedel in je kmalu umrl.

Smrtna nesreča družinskega očeta. V vasici Cerina v občini Čatež v bližini Brežice je kupil 33 letni Jožef Kolar svoječasno samostansko zgradbo s kapelico in 12 do 15 m visokim zvonikom. Kot izučen zidar je Kolar na poslopju sam vršil razna popravila. Zadnje dni je pri popravljanju stolpa padel z višine in je obvisel na trebuhu na bližnji leseni ograji. S hudimi notranjimi poškodbami so ga prepeljali koj po nesreči v bolnišnico v Brežice, kjer je

Delegatom za občni zbor KZ v Celju 20. februarja

Z ozirom na nove predpise za vozne olajšave, ki se dajejo društvom za letne občne zборе, sporočamo vsem delegatom in Krajevnim kmečkim zvezam, da se bo treba poslužiti za občni zbor v Celju povratne karte, ki velja od sobote do ponedeljka opoldne.

Po novih predpisih je sicer možno dobiti 50% popusta in samo toliko, zahtevani pa so taki pogoji, da jih naši delegati ne morejo izpolniti. Po-

trebno je namreč imeti člansko izkaznico s fotografijo in še posebno legitimacijo, potrjeno od železniškega ravnateljstva za kupovanje vozne karte.

Pripominjamo ponovno, da se vrši občni zbor šele ob 11 dopoldne in da bodo imeli delegati skoro iz vseh krajev zvezo z jutranjimi vlaki.

Odbor Kmečke zveze.

Novice

Nesreče

Podporočnik padel s konja in se ubil. V Mariboru v Vrbanovi ulici se je zadnjo nedeljo popoldne splašil konj, na katerem je jezdil 22 letni podporočnik 45. pešpolka Radivoj Paramentič. Častnik je padel s konja in so ga prepeljali v nezavestnem stanju v vojaško bolnišnico, kjer je kmalu podlegel poškodbi.

Ogenj uničil gospodarsko poslopje. Na Pobrežju pri Mariboru je izbruhnil 11. februarja ogenj v gospodarskem poslopju Ivana Rojka na Zrkovski cesti. Gasilci so preprečili, da se ni raztegnil ogenj na sosednja poslopja. Škoda znaša 40.000 din. Ogenj je podtaknila najbrž zločinčeva roka.

Drevo mu dvakrat zlomilo nogo. Pod padajoče drevo je zašel 16 letni Alojz Žlahetič iz Zg. Dupleka pod Mariborom. Drevo je zlomilo fantu dvakrat desno nogo. Hudo poškodovanega so prepeljali v mariborsko bolnišnico.

Po padcu obležal nezavesten na cesti. Iz Maribora proti Zg. Sv. Kungoti je spremljal s pohištvom naložen voz 42 letni viničar Ivan Žižek. Voz se je prevrnil in pokopal pod seboj viničarja. Pohištvo so naložili, Žižeka so pa pustili pet ur nezavestnega na cesti, dokler ga ni pobral nek drug voznik in ga je zapeljal v mariborsko bolnišnico.

Zasut od zemeljskega plaza. V Kicarju pri Ptujju se je pripetila v tamošnji gramoznici nesreča. Anton Vouk, 48 letni po-

kmalu umrl. Smrtnoponesrečeni zapušča ženo in tri nepreskrbljene otroke.

Nevaren udarec konjskega kopita. V vasi Sevno pod Trško goro pri Novem mestu je upregal posestnik Janez Barbo konja. Žival je gospodarja tako udarila s kopitom, da se je re: ež zerudil nezavesten s preparami trebuhom. Nevarno poškodovanega so prepeljali v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo.

Znamenito gledališče zgorelo. V Milanu v Gornji Italiji je uničil požar do golega zidovja znano gledališče »Teatro Lirico«, ki je bilo leta 1933 popolnoma prenovljeno. Požar je nastal radi kratkega stika ali pa je odvrigel kdo v ložo cigaretni ogorek.

Ruski zrakoplov ponesrečil — 13 ljudi ob življenje. Zadnjič smo poročali, da je zašla sovjetska raziskovalna Papaninova skupina na ledeni plošči pod severnim tečajem v hudo stisko in prosi po radiu za pomoč. Ogroženim opazovalcem hitijo na pomaganje ruski dolomilci, letala in alarimirali so tudi sovjetski zrakoplov »SSSR 6«. Zrakoplov je napravil poskusni polet iz Moskve v Murmansk in bi naj bil sodeloval pri reševanju omenjenih raziskovalcev. Zračna ladja je srečno priplula do obale Belega morja in prevozila še 40 km daleč od Kandalakše, kjer je udarila ob rob hriba, se razbila in je bilo ob življenje 13 ljudi, trije so lažje ranjeni, dva sta pa ostala nepoškodovana. Pri načrtih za ta zrakoplov je sodeloval italijanski severnotečajni letalec general Nobile, ki deluje v Rusiji od leta 1933 kot svetovalec zračne plovbe.

Razne novice

Novo banovinsko posestvo v Haloze. Banovina se pogaja za posestvo v Haloze in je upanje, da pride do pogodbe prej, kakor bodo objavljene te vrstice. Poslanec Miha Brenčič prodaja svoje posestvo v Pristavi banovini. Cena trenutno še ni znana. Prebivalstvo se veseli tega nakupa, ker upa, da bo banovina tukaj ustanovila kmetijsko šolo za Haloze, ki je zelo potrebna. Po raznih drugih večjih središčih so ustanovljeni kmetijski učni zavodi, samo Haloze so bile zapuščene in so naši ukaželjni fantje morali drugam v kmetijske tečaje in šole, sedaj pa čakajo zaposlitve. Sedaj bo to dosti lažje in tudi Haloze bodo napredovale, vsaj upanje imamo na kmetijsko šolo, katero bodo lažje obiskovali domači fantje, pa tudi iz ostalih sosednjih haloških občin.

Odkup železnice Rogaška Slatina. Ministrski svet je odobril pogodbo, katero je sklenil prometni minister dr. Spaho glede nakupa železnice Grobelno—Rogaška Slatina. Na podlagi te pogodbe je prešla imenovana železnica v posest naše države za 6.3 milijonov dinarjev.

Izumitelj težkih avstrijskih možnarjev in havbic umrl. V Badenu pri Dunaju je umrl v starosti 63 let visokošolski profesor, doktor in inženir Oswald Dirmoser. Imenovani je stopil leta 1904 kot inženir v službo v Škodove zavode za izdelovanje orožja v Plznu na Češkem in je bil celovratni vodja tega podjetja med svetovno vojno. Dirmoser je zaslovel, ker je osebno sestavil največje avstrijske topove, in sicer znane 30.5 cm možnarje, havbice s kalibrom 52 cm in ladijske topove kalibra 30.5 cm.

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Hranilne knjižice se vzamejo v račun. Vodja sanatorija specialist za kirurgijo Dr. Černič. 964

★

Iz delovanja podružnice ZAKŠ v Mariboru

Ob priliki občnega zbora podružnice ZAKŠ v Mariboru dne 30. januarja so bili od članstva izrečeni sledeči predlogi:

1. Društvo si omisli prostor s knjižnico, v kateri bi se zbirale kmetijsko-strokovne in kmetijsko-stanovske knjige. — 2. Vodi naj se točna evidenca brezposelnih absolventov. — 3. Oskrbi se naj seznam absolventov, ki so v službi zavarovani pri Pokojninskem zavodu. — 4. Društvo priredi poučni izlet v Avstrijo. — 5. 19. marca bo večje zborovanje, na katerem bi se obravnavalo: a) Slovensko vprašanje, b) brezobrestno posojilo absolventov, c) važnost statistike, kdo se peča s kmetijstvom. Nekatere zahteve društva so že ali se še bodo izpolnile. Kmetje, posnemajte jih! Svoje zahteve pa sprostite iz lastnih vrst in lastnih potreb in ne po osebi tretjega, ki za vaše težave ne ve.

Obžalovanja vredni slučaji

Veliko tihotapsko gnezdo izpraznjeno.

V Bresternici pri Kamnici so se pojavili nenadoma 9. februarja financarji v spremstvu orožnikov v hiši posestnice Rozalije Rižnar, koje mož prestaja enoletno zaporno kazeno radi tihotapstva. Preiskava je odkrila vžigalnike, kamenčke in račune avstrijskih tvrdk za nabavljeno švercarsko blago. Splošno pozornost je vzbudila med dvema slikama na steni viseča podoba Marije, katera je prikrivala skrbno izdelano železno kašeto, v kateri je bilo shranjenih 35.400 din. Oblast je najdeni denar zaplenila. Ko so premetali v gospodarskem poslopju kupe sena, so odkrili celo skladišče prepovedanega blaga in med drugim tudi 59 kg saharina. Kakor hitro je videla posestnica s svojim 24 letnim sinom Antonom in 22 letno hčerko Franko, da so razkrinkani, so skušali vsi pobegniti iz hiše. Sin je pograbil celo za orožje. Razorožen se je hotel pognati iz okna prvega nadstropja, a tudi to mu je bilo preprečeno. Vse člane družine Rižnar so aretirali in prepeljali v mariborski zapor.

Podlegel kapi radi preobilice pijače. Fr. Hrastnik, 33 letni posestnik iz Zg. Voličine pri Mariboru, se je večkrat tako napil, da je obležal na cesti. Zadnje dni je izpil v svoji kleti dve ročki vina po dva litra in eno ročko je odnesel domov, kjer jo je izpraznil na eno sapo. Nato se je podal na vas. Ko se je po svoji navadi izkričal, je zavil proti domu. Pred hišo je omahnil ter obležal. Ker se okajeni le predolgo ni ganil, so ga šli sosedje dvigati, a so morali ugotoviti, da je podlegel možganski kapi. Hrastnik je bil vdovec in je zapustil tri nepreskrbljene otroke, za katere so skrbeli radi njegove zapravljenosti drugi.

Z zabodljajem v prsa oddan v mariborsko bolnišnico. Posestnika Voduška iz Pragerskega so prepeljali v mariborsko bolnišnico. Izpovedal je, da ga je zabodel z nožem v prsa najemnik.

Vlom v trgovino. V Račah pri Pragerskem so obiskali nočni vlomilci trgovino Ivana Magdalenca ter so pokradli blaga za pet tisoč dinarjev.

Dva vloma v Celju. Na Dečkovi cesti v Celju je ukradel vlomilec iz omare postrežnice Marije Pongrac hranilno knjižico z

manjšo vsoto in 5561 din gotovine. — Na Obrežni cesti je bilo vlomljeno v stanovanje železničarja Friderika Ivana. Vlomitec je odnesel obleke in perila za 1600 din.

Vlomilka in požigalska družba. V Latkovi vasi pri Št. Pavlu v Savinjski dolini so zaprli orožniki brezposelnega brivskega pomočnika Ivana Sveteka. Priznal je, da je imel tri pomočnike, s katerimi je vlomil lani neko soboto zvečer v podstrešno sobo posestnika in krčmarja Jožefa Kapusa, pri katerem so domnevali 40 jurjev kot izkupiček za hmelj. V resnici pa jim je padlo v roke le 70 din, katere so si razdelili. — Isto noč odnesli posestnici Rozi Lešnik 60 kg težko balo hmelja v vrednosti 1500 din. Aretirani je dalje priznal požig dveh kozolcev in roparski vlom pri danes že rajnem prevžitkarju Martinu Vecaju leta 1932.

Plen dveh vlomov. V Ljubljani na Poljanski cesti je bilo v noči vlomljeno v gostilno »Koroški dom« in je zginilo jestvin ter pijače za 200 din. Isti storilci so odnesli koj za tem iz trafike na Poljanski cesti tobaka za pet jurjev.

Stric zaklal nečaka. 65 letni posestnik Andrej Kokalj, po domače Man iz vasi Zabrdlo pri Goričah na Gorenjskem, je izročil pred tremi leti svoje posestvo nečaku Joahimu Kokalj. Joahim je imel precej denarja, se je preselil na Mahovino in je pozidal novo hišo, v kateri je odprl čevljarstvo delavnico. Radi te spremembe, ki ni bila pogodu stricu, so začeli prepiri. Dne 9. februarja se je podal Joahim v staro hišo k stricu in mu je povedal, da mora 29 letna služkinja Marija Roblek iz hiše radi hujskarij. Ko je stari stric čul o odstranitvi Roblekov, je zagrabil neki topi predmet in je hotel s tem napasti nečaka. Napadeni se je izognil udarcu, zato ga je pa stari z vso silo zabodel v srce z nožem. Joahim se je zgrudil mrtev, orožniki pa so odgnali starega ubijalca in Roblekovo.

Nevaren vlomitec pod ključem. Orožniki iz Domžal pri Ljubljani so zaprli nevarnega vlomilca v osebi Bojana Mlinar, rojenega leta 1921 v Ljubljani, pristojnega v Kovor pri Trzinu in po poklicu tkalca v Kranju. Omenjeni je leta 1937 pobegnil z doma ter se je zatekel v Italijo. Tam so ga zaprli in so ga izročili italijanski orožniki 26. januarja našim. Kakor hitro je bil na naših tleh, je vlamljal v župnišča ter v cerkve. Pokradeno gotovino je razsipno zapravljaval. Pravici je zašel v pest v župnišču v Dobu, kjer ga je sestra g. dekana zalotila, poklicala dva možka, katera sta premetenega fantalina ujela in zadržala, dokler ga niso odvedli iz Domžal poklicani orožniki.

Izpred sodišča

Nepoboljšljiv. Strojni ključavničar Viljem Leskovšek z Ježice pri Ljubljani je bil že leta 1936 obsojen na dve leti, ker je sunil svojemu stricu pri Sv. Petru pod Svetimi gorami 69.300 din. Odsedel je eno leto in pol robije, za ostalo je bil pomiloščen. Lani je bil uslužben pri neki celjski tvrdki, katera je napeljevala centralno kurjavo v novozgrajene prostore veletrgovine Stermecki v Celju. Leskovšek je kmalu zgubil v Celju službo in se je preselil v Zagreb, kjer ga je pa še vedno skominalo po zalogah Stermeckega. No-

vembra se je pripeljal iz Zagreba v Celje, je v noči vlomil v trgovino Stermecki in ukradel 30 m kamgarnsukna in moški plašč. Meseca januarja je ponovno obiskal Stermeckega in je ukradel iz blagajne 5600 din. Tokrat so ga pa izsledili in dne 11. februarja je bil v Celju po priznanju vlomov obsojen na tri leta.

Slovenska Krajina

Se naši palerje. V zadnji številki smo napisali nekaj besed o naših palerjih, danes dodajemo, da je naša notica merila na vse palerje, ne samo na tiste, ki so bili lansko leto, in zlasti tudi na palerje, ki so na privatnih veleposestvih. Naši siromašni delavci bi vedeli povedati marsikaj. — Letos bi tudi rad bil vsak paler v Nemčiji. In pri tem se godijo grde reči. Če dobi kak delavec iz Nemčije pismo, da rabi 5—6 delavcev kak nemški gospodar, se ta delavec postavi že za palerja in si da drago plačati od delavcev, ki jih vzame s seboj. Plačuje se do 200 din in še več. Velja pač parola, kdor več da, pa ga vzamem s seboj. Tu bi morala oblast napraviti red in doseči, da se vse take pogodbe razveljavijo in se naj sprejemajo delavci le potom borze dela. Vse take palerje pa je treba kaznovati in jim ne dati dovoljenja za izjemstvo. Zakaj bi naši delavci naše delavce izžemali? Grdo je tako postopanje!

»Olijevo« delajo. V naši krajini pridelajo kmetovalci precej buč in sedaj se dela v naših mlinih iz bučnega semena olje. To je vse prav. A ni dobro, kar se godi v mlinih med čakanjem. V mlin se pošiljajo navadno mladi fantje in dekleta, oziroma skoraj še otroci in preplešejo cele noči in počenjajo tudi druge neumnosti, tako da se večkrat pošteni ljudje zgražajo. Pišemo to zato, da starše opozorimo, da bodo bolj pazili zlasti na svoje mlade hčerke. Hudič nikoli ne počiva.

Naša dekleta v Nemčiji. Slučajno mi je prišlo v roke pismo nekega nemškega delodajalca, ki prosi iz Jugoslavije, oziroma iz Prekmurja delavce, a odločno zahteva, da naj bodo dekleta boljša, kot jih je imel lansko leto. Ko sem se zanimal za stvar, sem zvedel, da sta lansko leto pri tem Nemcu bili dve dekleti, ki sta vrgli zelo

slabo luč na vsa naša prekmurska dekleta. Ko sta zvečer delo končali, sta šli na lov za nemškimi fanti. Hodili sta navadno čez polnoč in nista prihajali niti domov spat. Gospodar — luteran — se je čudil takemu početju in je večkrat spraševal, če je pri nas taka navada ali so pa dekleta tako pokvarjena. Starši, natančneje se zanimajte, kako živijo v inozemstvu vaši sinovi in hčere, da se vam ne bodo vračali domov pokvarjeni na telesu in duši!

Sv. Sebeščan. Trenutno je okrog 150 naših faranov v inozemstvu, največ sezonskih delavcev. Če bo delo na razpolago, jih odide še najmanj 200. To je zelo veliko, ko pa ima župnija le okrog tisoč vernikov, če ne štejemo 110 ciganov, ki pa itak ne hodijo na sezonsko delo. Veselo je dejstvo, da si ti naši sezonci naročajo katoliške časopise, in sicer zdaj največ »Slov. gospodarja«, ki jih stalno obvešča o dogodkih v domači župniji. — S pripravi za zgraditev farnega doma smo že začeli. Te dni smo nakopali pesek in šoder, ki ga zvozimo še ta mesec na določeno mesto. Ljudje se zavedajo, da gradijo lasten dom, ki bo služil ne samo njim, ampak še poznim rodovom. Dom res bo stal okrog 50.000 din in plačamo samo mizarja, tesarska dela, apno, cement, strešno opeko in druge malenosti. Denarna plat nam bo delala seveda velike težave. Ljudje veliko delajo in žrtvujejo. Če nam bo Bog pomagal, bomo koncem avgusta dom že blagoslovili.

Naši rajni

Črneče pri Dravogradu. V petek 4. februarja je umrl v Beogradu prometni kontrolor v ministertvu Lukanc Alojzij. Njegovo truplo je bilo prepeljeno na njegov dom v Podklancu 9. februarja, naslednji dan pa pokopano v Črnečah, kakor si je rajni želel. — Na Meži je 3. februarja umrla po dolgotrajni bolezni Komauer Marija, restavratorka in hotelirka. Pogreb, ki je bil 5. februarja na farno pokopališče v št. Janž, je pokazal, da je bila rajna priljubljena in spoštovana. Okoliškim cerkvam je veliko darovala. — Naj počivata v miru!

Harun al Rašid, veliki kalif, je hotel preskusiti razsodnost svojih podložnikov. Preoblekel se je in na trgu prodajal cekine za mali bakreni navec. Pametni so kupovali, drugi pa so smatrali prodajo za sleparijo. Kot Harunu al Rašidu se godi nam, ki priporočamo za pranje priznano dobro terpentinovo milo Zlatorog. Razumne gospodinje perejo z njim, — druge pa v svojo veliko škodo preslišijo naš glas.

Zgornja Poljskava. Mirno je v Gospodu zaspal ter bil 1. februarja ob obilni udeležbi pokopan sin ugledne krščanske družine Petrovič Štefan. Močno se je prehladil, od Vseh svetnikov dalje se mu je bolezen v pljučih vedno hujše razvijala, dokler ji ni podlegel, star 26 let. Bil je vrl krščanski mladenič, ki je živel in trpel iz vere. Naj v miru počiva! Užaloščenim staršem, bratom in sorodnikom naše sožalje!

Ptujska gora. Dne 8. februarja smo položili k zadnjemu počitku Vodušek Nežo, ki je umrla v starosti 68 let. Bila je vzorna krščanska mati. Pri hiši žalosti je imel poslovilni govor Verde-

Otoke za doto!

V 15. stoletju so Shetlandski otoki, blizu severne obale Škotske, spadali skupaj z otočjem Orkadov k danski državi. Ko so leta 1449 kronali za danskega kralja Kristijana I., je bila Danska tako velika, da se je raztezala od ustja reke Labe do najbolj severnih meja sedanje Norveške in od obal Severnega morja do meja Rusije. Kljub tem velikim deželam pa kralj Kristijan I. svoji hčeri, ki se je možila s škotskim kraljem Jakobom III., ni mogel izplačati več dote kakor 2000 goldinarjev, dasi je spočetka obljubil hčeri celih 60 tisoč goldinarjev dote. Ker torej ni mogel takoj izplačati vse obljubljene dote, je ženinu zastavil Shet-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz pretekle in sedanje dobe

Za slučaj, da bi bil uspel kateremu od obsojenih pobeg iz kaznilnice, bi ga bil skril vsak kmetič na Dravskem polju z največjo skrbjo. Judeža bi iskal žandar zaman med prebivalstvom vsega Dravskega polja.

Dolgo časa so se navduševali poljanci za ponarejevalce, katerih niso prav spoznali, dokler so bivali med njimi. Vsak je gojil eno željo, da bi jim bilo usojeno prestati kazen in se vrniti med uboge pare Dravskega polja.

Oče v smrt — sin v svobodo

Razžalostili sta se šentjanska in cirkovska župnija, ko je sprejela domača občina obvestilo, da je umrl v kaznilnici stari Potočnik. Narod je še tolažilo trdno upanje, da bo zmagal prisojeno kazen sin, ki je vpeljan v vse tajnosti izdelovanja denarja.

Čas razgrne plašč pozabljenja čez vse in tako je bilo tudi s ponarejevalsko zadevo. Prvotno živahne

govorice o ponarejevalcih so prešle po preteku par let v svet pravljčnosti. Babice so že pripovedovale vnukom, kako so tam in tam v revni Rošnji na šentjanškem polju živela oče in sin. Znala sta delati denar ter sta hotela osrečiti z njim bedni svet. Sredi osrečevalnega dela so ju odgnali žandarji in ne bosta nikdar več videla belega dne, ker sta si upala izdelovati to, kar sme samo cesar.

Tako in enako so že bile prikrojene ljudske pripovedke o nekoč živeči ponarejevalski družbi, ko se je prikazal na domu v Rošnji Jože Potočnik. Prestal je v ječi od prisojenih mu petih let le dve leti in pol, ostalo kazen so mu spregledali in odpustili radi dobrega ponašanja.

Nenaden pojav mladega Potočnika v št. Janžu je osvežil in poživil na mah vse ono, kar se je že bilo pozabilo in je obetalo marsikateremu poljancu obogatitje brez trdega dela in znoja.

II. poglavje

Razočarani domačini in materine prošnje

Kako bridko so bili razočarani Rošnjani kmalu po vrnitvi mladega Jožeta Potočnika! Vsak je tiščal

nik iz Majšperga. Pevski zbor je pri cerkvi in ob grobu zapel žalostinko. Ohranimo rajno v prijaznem spominu!

Polensak. Dne 7. februarja se je vil dolg sprevod od cerkve na naš mirodvor. Nesli smo k večnemu počitku telesne ostanke pokojne šoštarice Margete iz Slomov. Podlegla je pljučnici v 80. letu starosti. Bila je članica Marijine družbe pri Sv. Lovrencu v Slov. goricah, odkoder se je k nam preselila pred enim letom, zato so jo dekleta polenske Marijine družbe spremljale na njeni zadnji poti. Počivaj v miru, blaga sestra, in večna luč naj sveti Tvoji duši! Preostalih sorodnikom naše sožalje!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Umrila je blaga žena Rola Neža, dolgoletna gostilničarka. Odkar je izročila gospodarstvo svojemu sinu, je vsa živela svojemu Bogu. Vsakdanja sv. maša s sv. ohhajilom je bilo njeno največje veselje. S posebno ljubeznijo je gojila cvetlice, pa ne za sebe, temveč za Njega, ki ga je s toliko ljubeznijo obiskovala v cerkvi dan za dnem. Naši katoliški listi so imeli v njej vseletno podpornico in naročnico. Počivaj v miru, blaga žena!

Sv. Andraž v Slov. goricah. Položili smo k večnemu počitku ugledno ženo Golob Marijo, posestnico iz Slapšćine, v starosti 79 let. Bila je dobra, poštena, pravi original skrbne kmečke žene. Kako je bila priljubljena, je pokazal njen pogreb, katerega se je udeležilo veliko število ljudi. Vse se je zavedalo resnosti trenutka, ko naš zapuščena žena, ki se je preselila po lepem življenju k Vsemogočnemu po zasluženem večno plačilo. Pri grobu se je poslovil od rajne z lepim govorom g. župnik in še en govornik. Le s težkim srcem smo zapuščali sveži grob, želeč pokojnici mirno spanje!

Nova štifta pri Gornjem gradu. V nedeljo 6. februarja je nehalo utripati blago in dobrotno srce Zavolovšek Jakoba, p. d. Černevskega očeta. S pokojnikom smo zgubili moža strogo krščanskega prepričanja, ter zgled potrpežljivosti in ponižnosti. Dokler je bil zdrav, smo ga videli vsak mesec pri mizi Gospodovi. S Černevskim očetom smo izgubili tudi očeta siromakov in popotnikov, kateri so bili deležni njegove dobrote. Udeleževal se je tudi pri raznih društvih, katere je tudi gmotno podpiral. Bil je vnet pri-

jatelj dobrega časopisja. Na »Slov. gospodarja« je bil naročen 40 let. Na zadnji poti so ga spremljali tudi gasilci. G. župnik je ob grobu govoril tolažilne besede in poudarjal njegovo lepo življenje. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Nova cerkev pri Celju. Vsemogočni je poklical k sebi na predvečer Marijinega praznika Arlič Nežo. Bolehala je vse življenje, a grozno je bilo trpljenje zadnje dni njenega življenja. — Božja čast in Marijina družba ji je bila najbolj pri srcu. Bila je zvest otrok Marije. Ob grobu ji je govoril v slovo g. kanonik in dekan Pavel Ža-

gar. V imenu družbe se je poslovila od rajne Antonija Adamič. Pevci so ji zapeli žalostinke. — Draga tovarišica, upamo, da se že veseliš pri Gospodu v nebesih, ki si ga tako srčno ljubila!

Sv. Lovrenc, Šmarje pri Jelšah. Umril je naš predobri oče Keglic Martin, p. d. Vogrinc, v starosti 84 let. Nad 50 let je skrbno in pridno gospodaril na svojem posestvu na lepem griču v bližini podružnice sv. Lovrenca. Kot oskrbnik in ključar pri podružnici sv. Lovrenca je deloval 32 let. Bil je dolgo let naročnik »Slov. gospodarja«. Naj počiva v miru — žalujočim naše sožalje!

Društvene vesti

Kruci v Mariboru. Dobro znana tolovajstva Krucev na Murskem polju še med slovenskim narodom niso pozabljena. Da boste videli njihovo zlobo, zločine in pa tudi kazni, pridite pogledat v Mariboru, kjer bo igral Ljudski oder to igro v petih dejanjih s petjem v soboto 19. februarja ob 20 in v nedeljo 20. februarja ob 17 v dvorani Zadrugne gospodarske banke. Vstopnice se dobijo v predprodaji v Cirilovi knjigarni.

Vsem prosvetnim društvom! Prosvetno društvo v Selnici ob Dravi bo te dni bratskim društvom razposlalo prošnje, v katerih vas naproša, da po svojih močeh prispevate za zidanje prosvetnega doma v Selnici. Prosimo prav lepo, ne preslišite klica iz Dravske doline, ki je na prosvetnih domovih najbolj uboga!

Vurberg. V društvu bo velik špas, da vsak smejal se bo na glas: Iz pekla se bo škric prikazal, čevljarju dreto bo namazal! In lepih snubcev polducata, mlademu dekletu ljubezen kvaka! Kdor hoče torej videti to, ne sme 20. v nedeljo sečeti za pečjo!

Hoče pri Mariboru. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 20. februarja ob 15 in ob 19.30 v Slomškovem domu igro v treh dejanjih »Micka, premisli si!« Pridite!

Sv. Janž na Dravskem polju. 7. in 8. februarja smo imeli dekliški tečaj, katerega se je pod vodstvom g. duhovnega svetnika Oberžana in gospodičen katehistinj udeleževalo okoli 150 deklet.

Dekleta so z velikim zanimanjem sledila vsem predavanjem.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Izobraževalno društvo priredi v nedeljo 20. februarja ob 15 v samostanski dvorani komedijo »Narodni poslanec«. Igro bodo ponavljali na pustno nedeljo 27. februarja. Pridite v obilnem številu!

Križevci. Bralno društvo Sv. Križ pri Ljutomeru uprizori 20. in 27. februarja ob 15.30 v Slomškovih dvorani veliko zgodovinsko igro »Krucik«. Igra je iz 16. stoletja in prizadeti so bili najbolj kraji od Krucev: Mursko polje, posebno Veržej, Jeruzalem v Slov. goricah in pa tudi Bakovci. Pisec igre g. Brumen v Mariboru nam je dovolil uprizoritev »Krucov« ljub temu, da na isti dan uprizori krstno predstavo »Ljudski oder« v Mariboru. Vstopnina: sedeži 8, 6 in 4 din. Vstopnice so na razpolago pri g. kaplanu in se lahko rezervirajo.

Sv. Urban pri Ptuj. Fantovski in dekliški krožek imata redno sestanke pod vodstvom učitelstva. Vabimo k tem sestankom tudi one, ki od daleč gledajo in iščejo zabave drugod. — Agitacija za krščanski tisk je rodila lepe stvari. Vsak teden ras obišče 285 »Slov. gospodarjev«.

Velika Nedelja. Občnega zbora Prosvetnega društva se je udeležilo lepo število članov, med temi tudi naš rojak g. Klemenc Josip, kaplan pri Sv. Barbari v Haložah. Izvoljen je bil stari odbor. Mesto tajnika je prevzel Hinko Fideršek.

vanj in ga je hotel imeti pod svojo streho in za svojo mizo. Vsi so mu hoteli postreči po možnosti in napeljati z njim razgovor: kako se mu je godilo v kaznilnici, kaj je delal in če ni pozabil v letih za štirimi stenami višek umetnosti — izdelovanje cesarju pridržanega denarja.

Jože je koj sprevidel, kam moli pes taco s prijaznostjo in povabili sovaščanov. Znal je, da bi si vsi brez razlike radi z njegovo pomočjo opomogli na brzo ter lahko roko. Dasi mlad, je imel v kaznilnici dovolj časa se prepričati, koliko se je zanesel ponarejevalcu na ljudsko molčečnost. Kakor hitro bi se spustil z enim, bi ga že silil drugi s pretnjo ovadbe na svojo stran. Zavest ga je svarila na ves glas, da bodo prežali žandarji nanj v rojstnem naselju in delali preiskave ter premetavali ter prebrskovali vse na Potočnikovini, kakor hitro bi opazili količkaj sumljivega.

Na drugi strani ga je rotila dobra mati za pet ran Križanega, naj bo odslej vsaj on pameten ter pošten, ko je že plačal njegov oče z mnogo prerano smrtjo ono vražjo coprnijo, katero je zanesel pod njihovo streho zlodjev stepuh iz Halož. Ona sama in vsi ostali mlajši bratje ter sestre so prestali več nego dovolj v dobi preiskave pred žandarji. Ko sta

bila on in rajni oče zaprta, se je morala ubijati sama, da ni pocepala obilna družina od glada in vsestranskega pomanjkanja. Soseska se ni zmenila za njeno nezakriviljeno bridko usodo in ji je celo privoščila nesrečo! Sedaj se tudi njej vse dobrika ter ponuja v nadi, da bi znali izpod njene strehe prifrčati desetaki in petdesetaki.

V družbi novih tovarišev

Slednji in najbolj tehtni vzrok, da je obrnil Jože hrbet domači vasi in Dravskemu polju sploh, je bil enostavno ta: njegov rojstni kraj je bil preblizu Maribora.

Rajni oče je trgoval in si je opomogel nemoteno s potvorjenim denarjem po Hrvaškem krog Čakovca in Varaždina. Hrvati ga niso zakopali niti po razkrinkanju v še večjo krivdo, ampak so enostavno prezrli vse pozive štajerske oblasti na izpoved.

Če je že hotel na konja s pomočjo ponarejevalne spretnosti, je moral kam v obmejni kraj, kjer je cvetelo v taisti dobi tihotapljenje ali švercerija z živino. Tihotapske kupčije se sklepaajo za gotov denar na hitro roko. Ti meni denar, jaz tebi blago, je govoril tedaj Hrvat.

(Dalje sledi)

landske in Orkadske otoke, dokler bi ne izplačal vse dote, zato so zastavljeni otoki ostali pri škotski in so pozneje pripadli Angliji.

S kolesom 100.000 km v enem letu

Neki Francoz iz Normandije, ki živi že 25 let v Londonu, je prevozil na kolesu v enem letu 100.000 km. Začel je 1. januarja 1937, prevozil je vsak dan 200 do 300 km, kljuboval je vsem neugodnostim vremena, si pri nekem trčenju z avtomobilom zlomil roko, pa takoj drugi dan nadaljeval vožnjo z obvezano roko. Prvotno posnemanje njegovih prijateljev se je spremenilo v obče občudovanje, ki ima tem večjo vrednost, ker ga izražajo hladnokrvni Angleži.

— Knjižnica se je pomnožila za 30 novih knjig.
— Kdor še ni naročen na katerega izmed naših katoliških časopisov, naj to čimprej stori! Naročila sprejema in druga tozadevna pojasnila daje društveni knjižničar vsako nedeljo predpoldne v križniški dvorani.

Loče pri Poljčanah. Naše Prosvetno društvo »Slomšek« priredi v soboto 19. februarja ob 20^h in v nedeljo 20. februarja po večernicah na šolskem odru pustno burko »Sluga dveh gospodov«.

Laporje. Vse svoje prijatelje vabimo, da pridejo v nedeljo 20. februarja po večernicah v šolo, kjer bo Prosvetno društvo uprizorilo veseloigro »Dva para se ženita«. Ne bo nikomur žal!

Vojnik pri Celju. V nedeljo 20. februarja priredi pevsko društvo »Vojnik« v posojilnični dvorani ob 15 spevoigro »Čevljar in vrag«, pri kateri nastopijo pevci soli in zbor. — Na prvo postno nedeljo 6. marca pa igrajo igralci Prosvetnega društva znano ljudsko igro »Izgubljeni sin«, za katero bo oder povsem nanovo urejen. Igra je vzeta iz svetopisemske prilike o izgubljenem sinu.

Pilštanj. Ne celimo samo po toči storjenih ran, ampak celimo tudi rane, ki smo jih imeli na prosvetnem področju. G. kaplan Oberžan se je s pomočjo našega g. župnika z veliko vnebo pripeljal dela, za kar smo mu hvaležni ter želimo njemu in nam veliko uspeha. Dne 23. januarja smo imeli po večernicah občni zbor Prosvetnega društva. Zbralo se je veliko ljudi, mladi in tudi starejši. Ljudstvo je s tem pokazalo, da se zanima za prosveto in obrača hrbet sovražniku, ki hoče raztrgati naše vrste. Postavili smo si trdno prosvetno fronto, ki se bo srčno branila

vsakega nasprotnika. Da ne bodo naša dekleta zaostajala, se je istega dne ustanovil pri nas tudi dekliški krožek. Pred večernicami se je zbralo lepo število deklet, katerim je govoril g. škofijski vodja Oberžan iz Maribora. Za njim je govorila gdčna katehistinja iz Maribora. Vsa dekleta so navdušena ter se jih je mnogo prijavilo v krožek. Nov duh, ki je zavel po naši škofiji, je zavel tudi po naši farji.

Mozirje. Prosvetno društvo priredi v nedeljo 20. februarja v dvorani g. Majerhold veseloigro »Dva para se ženita«. Pridite!

Dramlje. Katoliško prosvetno društvo Slomšek uprizori v nedeljo 20. februarja ob 15 veseloigro v treh dejanjih »Blage duše«. Vabljeni!

Škale pri Velenju. Z velikim veseljem smo pozdravili vest, da namerava društveni odbor Prosvetnega društva Slomšek začeti z gradnjo prosvetnega doma. Je že itak skrajni čas, da se naše tridesetletne želje uresničujejo!

Bočna pri Gornjem gradu. Naše pevsko društvo vso zimsko sezono pridno igra. Največ zaslug za to ima pač vneti g. sps učiteljica Žagarjeva, poleg dobrih igralcev seveda, ki igre režira. Tudi kar izbiri iger zadeva, ima srečno roko, le tuptam se še vkrade na oči plehka stvar, čeprav imamo danes že lepo izbiri dobrih ljudskih iger.

Vransko. Dolgo že ni bilo nič slišati o našem kotu. Danes pa moramo sporočiti bralcem »Slovenskega gospodarja«, da pripravlja naše Prosvetno društvo za pustno nedeljo veliko presenečenje. V soboto 26. februarja ob 20 in v nedeljo 27. februarja ob 15 bodo fantje in dekleta vprizorili veselo burko »Gospodsk kmetija«.

Dopisi

Gradišče pri Slovenjgradcu. Živahno se giblje in pripravljamo za občinske volitve. Izvršila se je priključitev okolice k mestu, za kar smo zelo hvaležni g. notranjemu ministru dr. Korošcu. Vemo, da nekaterim gospodom od JNS to ni po volji, posebej ne dopisniku »Nove dobe«, ki se zelo vneto trudi, da bi zasejal med naše vrste nezadovoljnost in razprtijo. Pa na to se ne oziramo. Ko bi gospodje od »Nove dobe« vedeli, kako se smešijo s svojim listom, bi se gotovo ne trudili in je ne bi pošiljali v tolikem številu k nam. Govori se, da se je posrečilo nekatere okoliške kmete pridobiti za listo JNS; sedaj pa so po vrsti preklicali vse podpise. Dopisnik tega dopisa pa je pobiral podpise, dobil v tem kraju vse podpise brez godrnjanja in vse rade volje in niti enemu ni prišlo na misel, da bi preklical svoj podpis. O bodočih nalogah občine bodo že sklepali naši možje, ki so dovolj modri, da ne potrebujejo JNS pouka. JNSarji bodo pa morali biti v bodoče prav skromni, zakaj njihovi časi so že davno minili. Vsi volilci bodo šli složno v boj za zmago liste JRZ.

Sv. Lovrenc na Pohorju. Kakor je novo leto čas, da razna podjetja, zadrage in tudi zasebniki delajo bilance, tako se v prvih mesecih vršijo občni zbori, na katerih podajajo razni odborniki svoja poročila o delu v prejšnjem letu. — V nedeljo 20. februarja ob 14.30 se bo vršil pri g. Jakobu Osvald v spodnjem trgu občni zbor krajevne organizacije JRZ. Na občni zbor je povabljen zastopnik iz Maribora, ki bo razložil delo naše vlade in zasluge slovenskih ministrov v Beogradu. Na občni zbor vabimo vse Lovrenčane in Puščavčane!

Rogoza pri Hočah. Poročila se je Micika Marčinko, stara 19 let. Za življenjskega druga si je izbrala poštenega ter vrliga mladeniča Franceta Rebernak iz Leskovca pri Pragerskem, ki je star 21 let. Poroča se je vršila v veseljem razpolože-

nju, in to tembolj, ker sta Micikina starša obhajala srebrni jubilej. Novoporočencema in jubilaroma mnogo sreče v nadaljnjem življenju!

Sp. Duplek pri Mariboru. Tukaj so imeli rdeči sodrugi 7. februarja zvečer v gostilni Gmajnar shod. Bila sta dva govornika od stavbinskih delavcev iz Maribora. Navzočih je bilo par sodrugov, mnogo pa je bilo radovednežev, žensk in otrok. Govornika sta seveda v svojem evangeliju vzela za glavno nalogo, udrihati po dr. Korošcu in dr. Natlačenu. Povedati nista pozabila tudi, da pravoveren rdečkar nič ne veruje v Boga in nauke sv. Cerkve. Lepe kulturne cvetke so jima letele iz ust, tako da je bilo človeka sram. In govorilo se je to v prisotnosti otrok! Pridno sta tudi lagala, da se zidajo gnojnice jame iz bednostnega sklada itd. Pozabila pa sta pohvaliti svoje tovariše sodruge v Rusiji in Španiji, ker so prešli že toliko nedolžne krivi, in svoje francoske tovariše, ki so naredili že toliko škode narodnemu premoženju! Ubogo delavstvo, kaj bo s teboj, ako boš imelo takšne voditelje, ki te vodijo le v nesrečo! Delavci, organizirajte se v naših katoliških organizacijah in naročajte katoliške liste.

Sv. Barbara pri Mariboru. Čez poldrugi mesec bomo imeli zopet boljšo dostavo pošte: trikrat na teden. — Naša občina že pridno popravlja ceste in lomi kamenje na več mestih za zidavo naših klancev. Ako bi dobila vse zaostale doklade od davčne uprave, bi lahko bili letošnje leto brez proračuna. Vidi se pametno in skrbno občinsko gospodarstvo. — Lepo se množi število naročnikov katoliških listov. Naš cilj je: V vsako hišo »Slov. gospodar«, v nekatere hiše pa »Slovenec« in »Slovenski dom«. Tudi Mohorjanov število moramo podvojiti. Naročnino za te liste, oglase in za razna vprašanja vam brezplačno oskrbi zastopnik »Vzajemne« v Sp. Koreni.

Sv. Jakob v Slov. goricah. Ker se precej časa

PRI KAŠLJU IN HRIPAVOSTI

Tussipect
„Beiersdorf“

okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah. —
Velika stekleni-
ca 40 din —
mala steklenica
25 din.

Odobr. Min. soc. pol. inar. zdr. S. Br. 26853/21. X. 1937.

o nas ni nič slišalo, bi si lahko kdo mislil, da je naše javno delo in življenje zaspalo. Pa ni tako — giblje se prav pridno, fantje v svojem fantovskem odseku in dekleta v svojem dekliškem krožku so združili vso našo dobromislečo mladino in te je — bodi Bog zahvaljen — velika večina. Zborovanja, poučni sestanki se vedno vršijo v napolnjenem prostoru. Tudi telovadni odsek prav lepo napreduje. Tako mladina, mi stari pa jo radi podkurimo in se njenega poleta veselimo. Prav zelo smo hvaležni uredništvu »Slov. gospodarja«, da je ta naš ljubljeni stari prijatelj tako lepo urejevan, posebno smo mu hvaležni za prilogo »Kmečko delo«. — Da je vsa fara združena v samo eno zavedno politično stranko JRZ, je o nas šentjakobčanih itak znano, in to je naš ponos. Zato se prav posebno veselimo nedelje 6. marca, ko bomo imeli občni zbor naše krajevne JRZ. Prav posebno veliko pa je naše veselje, ker bo prišel k nam na občni zbor naš priljubljeni prijatelj g. Žebot iz Maribora. Zato bomo z največjim veseljem napolnili po naši stari navadi zopet ves zborovalni prostor.

Sv. Trojica v Slov. goricah. Podružnica Sadjarskega in vrtnarskega društva ima ustanovni občni zbor v nedeljo 20. februarja ob 8 zjutraj v prostorih ljudske šole. Z občnim zborom je združeno tudi sadjarsko predavanje.

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo 23. januarja smo imeli zanimivo predavanje o škropljenju sadnega drevja. Na tem predavanju je govoril naš kmetijski referent Filipič, ki nam je razložil in nas obenem vnel za škropljenje sadnega drevja. Sadjarstvo je največje upanje našega kmeta, ker nam obeta v rednih razmerah največ dohodkov. Dvignimo torej in izpopolnimo naše sadjarstvo!

Sv. Ana v Slov. goricah. V soboto 4. februarja se je vršil gospodarsko-zadružni tečaj, ki je bil prav dobro obiskan. Tečaj je vodil župan Jože Špindler. Predavali so gg.: Vesenjaki o zadružništvu, o praktičnem sadjarstvu in živinoreji kmetijski referent Filipič, inž. Šifter pa o živinoreji, travništvu in vinarstvu. Udeležba na tečaju je bila zelo lepa, kar je dokaz, da se je kmet pričel resneje zanimati za napredek gospodarstva.

Sv. Andraž v Slov. goricah. Minuli ponedeljek je obhajala družina cerkvenega ključarja, občinskega odbornika in uglednega kmeta Franca Haušelj poročno slavnost najmlajše hčerke Julije s Konradom Šauperl, kmetiskim sinom. Šauprl je istotako cerkveni ključar in ugleden mo-

od sosedne Sv. Trojice v Slov. goricah. Mladoporočenca sta bila vrla člana naših katoliških društev. Bog ju živi! — Še eno vrla članico je izgubila tukajšnja dekliška družba: Geriko Ozvatič iz Rjavec. Poročila se je z vrlim Alojzijem Hojnik, mlinarjem v Andrencih. Bila je delavna in požrtvovalna v dekliški družbi: veliko je storila za širjenje dobrih časopisov v župniji, vselej je z ljubeznijo sodelovala pri raznih zbirkah v cerkvene in dobrodelne namene, z veliko vne-
mo je skrbela za nedeljski okras domače cerkve. Povsod jo bomo pogrešali, pa upamo, da bo v družbi žen tudi na svojem mestu. Želimo ji veliko sreče in božjega blagoslova! Pristavljamo pa še eno prošnjo: mlinarska mērica naj ne bo prevelika. Bog živi!

Veržej. Kakor druga leta, bodo tudi letos tridnevne zaprte duhovne vaje za salezijansko sodelništvo v Marijaniški kapeli. Duhovne vaje se začno na pepelnično sredo zjutraj ob 5.30 in se zaključijo v soboto 5. marca zjutraj. Priglasel radi prenočin sprejema pisarna.

Gornja Radgona. Na tukajšnjem banovinskem gradu je urejena mizarska delavnica, ki vrši mizarska dela, namenjena za adaptacijo gradu, tako da se raznovrstna dela sploh ne razpisujejo. To, da se dela v lastni delavnici, bi še razumeli, čeprav se odjeda domačim obrtnikom kruh. Ne razumemo pa, kako je mogoče, da ta banovinska mizarska delavnica dela pohištvo in razna druga

mizarska dela za privatnike in druge državne urade v trgu. Ker imamo v trgu dovolj mizarjev, se nam tako postopanje zdi nerazumljivo od strani merodajnih oblasti, ki šušmarstvo na eni strani pobijajo, na drugi strani ga pa same vrše. Prosimo, da se zadeva uredi!

Grški princ Nikolaj

V starosti 67 let je preminul 8. februarja v Atenah grški princ Nikolaj, oče kneginje Olge, soproge našega kneza namestnika Pavla. Nikolajeva hčerka Marina je poročena z vojvodom Kent-
skim. Rajni je bil stric sedanjemu grškemu kralju Juriju II. Pogreba v Atenah se je udeležil tudi naš knez namestnik.

Hajdina pri Ptuj. Prostovoljna gasilska četa vprizori v nedeljo 20. februarja po večernicah v Društvenem domu na Hajdini velezanimivo igro »Dva para se srečata ali gonja za srečo«. Vse, ki ljubijo vesele igre, vljudno vabijo gasilci.

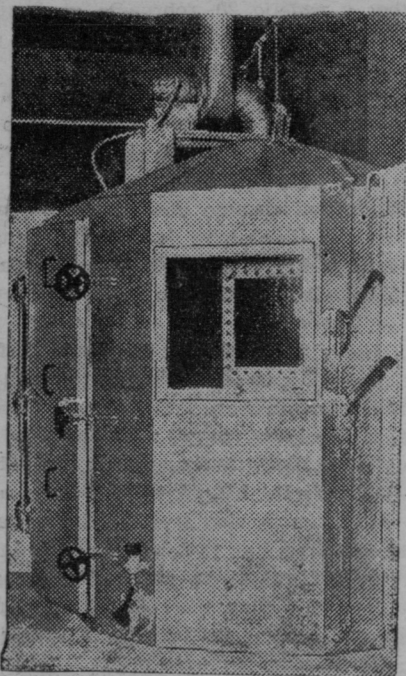
Svetinje. Oni večer se je zgodilo, da so naši fantje, člani fantovskega odseka, hodili po fantovsko slovo k tovarišu, ki se je oženil. Mirno se vračajoče so jih napadli s koli in gorjačami fantje, člani umirajoče napredne garde. Nekatere naše so pretepli in jim raztrgali obleko. Preklinjali so, blatili so najsvetejše narodne svetinje, čislane osebnosti pri Svetinjah in grozili s smrtjo vsevpred. Najbolj značilno pri tem pa je to, da so se sami imenovali ti dični mladeniči »Društvo smrti«. Po prihovskih dogodkih in po tem večeru sodeč jim prav radi pustimo ta prekrasni naziv, za katerega se naši fantje z njimi pač ne bodo borili, posebno zato, ker jih bo same počasi res vzela smrt, s katero tako razsipno razpolagajo. Zopet so nam dokazali, kam vodi brez-

vestna hujskarija in njihova vzgoja. — Svetinjski fantje, saj vemo, da vas je toliko in tako korajžnih, da bi onih šest zmleli v prah, ako bi bili njihove sorte, toda vi jim pokažite svoje plemenite kreposti in v tem naj vas premagajo, če so vam kos!

Loče pri Poljčanah. Oblastveni razpust. Okrajno glavarstvo je s svojim odlokom razpustilo našo bratovščino jeruzalemskega osla. Vsi, ki še nadalje ostanejo člani te bratovščine, bodo najstrožje kaznovani. Mož postave mora vsako nedeljo in praznik pregledati društvene prostore okrog cerkve in ugotoviti, če se tam ne nahaja kateri član. Člani so ogorčeni, ker ne vedo kam sedaj z vrvmi, ki so jih ob ustanovitvi nabavili in s katerimi so bili privezani v društvenih prostorih. O, naj jih prodajo onim nadebudnim sosedom kakor domačim, ki se hočejo pri belem dnevu na javnem prostoru vezati, a nimajo dovolj močnih vrvi! — Regulirali bomo Zičnico in Dravinjo. Kdaj? Ko bo kaj denarja. Cesto že gradimo, pa bi še, a bo treba napraviti najprej denar. — Občni zbor stranke JRZ smo tudi že imeli. Hm! Odbornikov imamo veliko, a denarja v kasi malo, oziroma nič. — Fala nam že dalje časa ponuja električno, a je nikoder ni. Mor-

General Keitel, šef novega vrhovnega poveljstva nemške vojske.

V severnoameriški državi Oregon so uvedli v kaznilnicah celice, v katerih zastrupijo na smrt obsojene zločince s strupenimi plini.

G. Appony, madžarska grofica, bo postala v kratkem žena albanskega kralja.

Pri znamenitem samostanu Sv. Bernarda v švicarskih alпах se je sprožil pred nedavnim snežni plaz. Na sliki vidimo meniha iz omenjenega samostana s po vsem svetu znanimi psi bernardinci.

Vodovodna cev, katera je iz leta 30 pred Kristusom in jo je dal napraviti Poncij Pilat, da je napeljal iz vrelcev pri Hebronu vodo v Jeruzalem.

da ne misli tako, da bi samo denar za tok rada imela, a toka ne dala, kakor se nam to sedaj večkrat godi.

Sv. Jernej pri Ločah. Dne 6. februarja je obhajala svojo zlato poroko mati našega g. organista in šolske sestre Baptiste iz Tržiča, gospa Korošec Marija, posestnica in velika dobrotnica ubogih in vseh potrebnih. Zbrali so se ob tej pomembni obletnici okoli nje vsi njeni otroci in drugi povabljeni in se z njo veselili. Če se bodo izpolnile napitnice in voščila, ki so se ji ob tej priliki izrekle, bo čakala še biserno poroko, za kar ji vsi želimo zlasti ljubega zdravja. Na mnoga leta! — Silni vihar nam je vrigel križ in strelovod raz stolp župne cerkve. Zopet popravilo — a denarja ni!

Sv. Mohor pri Rogaški Slatini. Poteklo je par mesecev, ko nam je počil zvon ter ostal brez glasu. Njegovo starost cenijo na okrgolo 500 let. Na željo vseh okoličanov smo ga dali popraviti. Ob obilni udeležbi ljudstva je popravljeni zvon v naše veliko veselje 9. februarja blagoslovil domači g. nadžupnik, ki je imel ob tej priliki prav lep nagovor.

Belevede. Naša župnija je bila v povojni dobi pri vsakih volitvah katoliška trdnjava. Pa ne radi političnih organizacij, ki se v tem redkem naselju niso uspešno razvila, ampak po zaslugi katoliškega časopisja za katerega razširjenost

Metaxas, grški ministrski predsednik, je pokazal močno roko in zaprl deset voditeljev opozicije.

se je naše prosvetno društvo vsako leto bolj potrudilo. Ker je sedaj izmed 464 župljanov že 110 šoloobveznih otrok ter je zato sodobni šolski in verskovzgojni delokrog nezadosten, je bilo tembolj potrebno, da je naše društvo zastavilo vse sile za razširjenje katoliškega tiska. Letos nas je veselo presenetila od Tiskarne sv. Cirila v Mariboru za našo časopisno agitacijo glavna nagrada: knjig v vrednosti 3000 din. Za to se tiskarni iskreno zahvaljujemo ter zagotavljamo: naše agitacijsko delo bomo s tem večjo vnemo vršili tudi v bodoče. Ta književni dar pa bo v znatni meri pripomogel do uspešnega prosvetnega dela našega društva. Pripravlja se gradnja nove šole v Belih vodah — s polževo brzino. Ker je nujno kaj več storiti za pouk in vzgojo mladine, zato zahtevamo, da se za novo šolo vse pospeši.

Nova cerkev. Elektrifikacija Nove cerkve kar ne more najti ugodnih tal. Od vseh strani že tako rekoč sili k nam, a do nas ne more in ne more. Samec Oto si zase montira malo turbino in dinamo. Baje mu bodo v kratkem zasvetile električne žarnice. Mogoče bo ta zgled razsvetlil elektriki pot v naš kraj, ki si jo mnogi žele. — Regulacijska dela Hudinje so za nekaj časa ustavili radi izčrpanega kredita. Upamo, da bo banska uprava kmalu nakazala potrebni kredit, da se tako potrebno delo nadaljuje v občo željo revnega delavstva in kmetov zadržarjev.

Mozirje. 7. februarja se je poročil član našega fantovskega odseka Janez Pečnik, ki si je zbral za družico na poti življenja vrlo mladenko, članico Marijine družbe in dekliškega krožka Marijo Oblak iz Lepe njive. Mlademu paru vso srečo in božji blagoslov!

Vitanje. Kdor si želi smeha, naj pride na igro »Davek na samce«, ki jo priredi v nedeljo 20. februarja ob 15 gasilno društvo. Pridite v čim večjem številu!

Vransko. Društvo jeruzalemskega osla ima tudi pri nas svojo podružnico. Vendar pa so člani tega društva tako ubogi, da si ne morejo najeti primernih prostorov za svoje delovanje, temveč morajo stati kar pred Brezovškovo trgovino in pred Pečovnikovo hišo ali pa na bližnjem mostu ter tamkaj imeti svoje seje in zborovanja. Toda vztrajni pa so! Še tako hud mraz jim ne more do živnega, da ne bi med sv. opravili stali zunaj. Tamkaj poslušajo »preroka« in druge »pismarje«, ki jim pridigujejo o vranski »bogaboječnosti«. Kaj bi le bilo, če bi g. Brezovšek in gospa Pečovnikova začela pobirati najemnino za prostor, ki si ga je društvo protizakonito osvojilo? Mogoče bi le pomagalo, da bi se to nepotrebno društvo razšlo. — Po § 163 je bil na predlog državne tožilca kaznovan Pikl Albin iz Brodov, ker

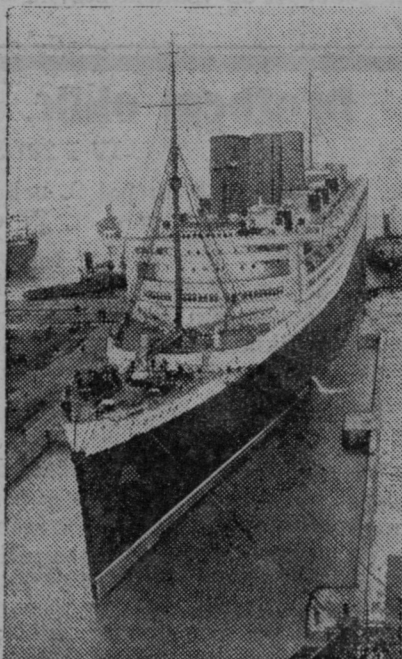
je z razbijanjem po cerkvenih vratih motil službo božjo. Obsojen je bil na 180 din kazni in na povprečnino 100 din pogojno za eno leto.

Št. Ilj pod Turjakom. 60 let je minulo, kar je stopil Franc Založnik, p. d. Kok iz Komisije, s svojo izvoljenko Katarino, roj. Osovnika pred poročni oltar. Biserni jubilej še obhajata srečni Kokov Franc in Katarina v polni čilosti in zdravju. Jubilant celih 70 let dela pri podjetju g. Pergerja, bil je vedno priden delavec. Vedno še ob nedeljah pride s svojo ženo k sv. maši, čeprav je zelo oddaljen. Njegovi tovariši delavci se vsestransko pripravljajo, da ta redki jubilej proslavijo čim slovesneje: vsi se udeležijo pomembne slovesnosti, ki bo s sv. mašo ob 10.30 v soboto 19. februarja v naši farni cerkvi. Bog daj slavljenčema, da bi še dolgo uživala zakonsko srečo!

Laško. Nikdar v življenju še ni tako triumfiral neresnica in krivica kot triumfira danes pri nekaterih liberalnih JNSarjih. Da se je zgodila združitev Marija Gradec in Laško, nekaterim Laščanom ne da miru. Trdijo po laškem mestecu in na občinskih sejah, da ima občina Marija Gradec 400 občinskih revežev, da so v občini Marija Gradec 120% občinske doklade itd. Tako neresnico trosijo po Laškem zato, da bi Laščane pridobili za akcijo proti združitvi. Toda pametni Laščani dobro vedo, da ima občina Marija Gradec samo 30 občinskih revežev, in še te po zaslugi nekaterih Laščanov, ter samo 108% občinske doklade in da je združitev pravična, ker je treba iti roko v roki s kmečko-delavskim sta-

General Gamelin, šef francoskega generalnega štaba, je prevzel poveljstvo nad celotno vojsko Francije.

Največjo angleško potniško ladjo »Kraljica Marija«, ki vrši osebni promet med Anglijo in Ameriko, preiskujejo in temeljito popravljajo za tretjo prevozno dobo.

Smirnov, novi sovjetski komisar za mornarico, bo zgradil v Leningradu veliko oporišče za ruske vojne ladje in podmornice.

Ples z meči je na škotskem še danes običajen.

nom, ki živi vse ostale stanove. Najbolj čudno pa je to, da nek velik gospod občinski mož občine Laško hodi med Marijagračani ter govori šembiljsko prerokovanje, kako bodo Marijagračani Laščanom plačevali cestni asfalt, vodo itd. Za take tepce pa nas okoličane ne imejte! Če nas imate, čemu se nas pa potem bojite? — Pravite:

Peter Rešetar rešetari

Moja zamuda. Pretekli teden me ni bilo. Ali vam je bilo kaj dolgčas? Veste kaj sem delal? Šel sem za »Slov. gospodarjem«, ki gre v torek iz Maribora zvečer na pošto, da vidim, kdaj pride recimo k Sv. Rupertu v Slov. goricah. In srečno sva priromala v ta kraj, ki je komaj 30 km od Maribora, do ponedeljka in ko sem hitel v Maribor, je bilo pa že prepozno. Oprostite — ne meni,

Oddahnili so se. Ker me v zadnji številki ni bilo, so se nekateri JNSarji oddahnili, sedaj bo pa mir. Janez Pucelj je imel celo to korajžjo, da je prišel v Maribor. Ko pa je zvedel, da se vračam iz Slovenskih goric, jo je pa kar popihal, da se nisva mogla nič sprijeti. Zvedel pa sem od svojih prijateljev, da je zamenjal Narodni dom za klavnico. V Mariboru imamo klavnico v Melju. Tudi sejmišče je doli, kjer bi se ne bilo treba slavnim poslušalcem tlačiti, ker so imeli zborovanje le v mali dvorani. Tudi vaga je doli, bi kar stehali, koliko vagajo njegova prerokovanja. Mariborski JNSarji ne znajo postaviti vedno moža na pravo mesto.

Klerikalizem. Dolgo sem premišljeval o tem, kaj je to, sedaj mi je bila dana prilika, da sem se poučil. Mi prav za prav še nismo pravi klerikalci. Ko bomo taki, kot so naši bratje, tedaj bomo šele pravi. Sem radoveden, če bodo tedaj JNSarji tudi tako z nami držali, kakor sedaj držijo z brati.

Rešitev uganke. Glede nastavitve šolskega upravitelja v Slov. Bistrici stavljeno uganke je pravilno rešil sam

Da bo imel večje veselje reševati še druge take uganke po Sloveniji — jih je še precej — bom razpisal v bodoče za najboljšo rešitev posebno nagrado.

Laško proti Laškemu. Pri nas imamo zanimiv boj. Laščani se borijo proti Laškemu. JRZ od-

lahko so občine združene, samo v občinskem odboru moramo imeti mi liberalni Izraelci absolutno besedo. Nam so vaše želje dobro znane; v koliko se bodo uresničile, se pa blagovolite porazgovoriti z volilci. — Zaupamo v merodajne činitelje, da bo vse vaše delo šlo po vodi ter da bo pravica in resnica v bodoče bolj triumfirala.

borniki proti sklepu odbora JRZ. In vse to zaradi tega, ker bo prišel kmet-okoličan v mesto, mislite si, v mesto Laško. Sem res radoveden, kako bi to mesto izgledalo, če bi kmet sploh nikdar ne prišel v Laško? Če pa hodi, kadar gre kupovat, ima pravico, da gre tudi tedaj, ko je treba odločati. Pa pride v tem boju tudi kaka luštna vmes. Zadnjič je bila ena seja sklicana, pa so sklicatelji pozabili dati na vabilo dnevni red. Ko je bila seja otvorena, je predsedujoči povedal, da ni dnevnega reda, se zahvalil na udeležbi in zaključil sejo. Pozneje so šele povedali, da so hoteli govoriti o tem, da se naj ohrani mesto meščanom. Sedaj pa še moj prijateljski nasvet! Če boste pridni, bomo še nekatere iz mesta v občinski svet vzeli, če pa ne boste, pa ne! Bodite pridni!

Goga gaga! Romunski predsednik vlade je vladal celih 45 dni. Z vsem svetom se je skregal, vse blaga ne izpraznil, vse liste zatri, ves ugled države uničil, ker pa je s tem svoje delo končal, je šel. Da bi se pa lepo umaknil, je izrekel znamenite besede: »Izrael, magal si!« Po teh besedah je padel iz sedla. Sedaj je zopet navadni Goga. Tudi meni se smili, saj vem, kako bi meni bilo, če bi ne imel več rešeta.

Dolg čas. O španski vojni menda že nihče več ne čita, gre vse prepočas. Za izpremembo se tu in tam kaka podmornica pogleda iz vode, to je pa tudi vse. — In na Kitajskem? Ali je to vojna? Igrajo se vojno! — In na Ruskem? Ker je moških zmanjkalo, so še nekaj žensk dali postreliti. Ali je to kaj? — Tako govorijo ljudje, ki čitajo dnevnike in jim vse te groze še ni dovolj. Mora priti še nekaj bolj zanimivega! Da bi imeli ljudje kaj čitati, se naj svet spet poprime v moriji, za katero se tako noro pripravlja. Ali bi iz tega moglo priti kaj drugega?

Poslednje vesti

PRORAČUN BANOVINE V RAZPRAVI

Poročilo g. bana

Banski svet je bil sklican za 14. februar na proračunsko sejo v Ljubljano. Predpoldne omenjenega dne je podal ban dr. Natlačen obširno razlago o novem proračunu, ki izkazuje 129 milijonov 793.902 din izdatkov in je povečan od lanskega za 9.449.102 din. Povišek odpade povečini na povišano odplačevanje posojil, katera je najela banovina v teku leta 1936/37.

V svojem govoru je ban poudaril, da bo banska uprava pospeševala vinogradništvo s tem, da bo omogočila siromašnim vinogradnikom obnovo vinogradov in je za to ustanovljen sklad enega milijona dinarjev za brezobrestna posojila. Ta posojila bodo dana le vinogradnikom, ki ne morejo izvršiti obnove sami in imajo vinograde v zemljah, ki niso za drugi pridelek.

V ta namen bosta na štajerskem ustanovljeni dve novi banovinski trsnici, in sicer ena v ptujskem in druga v šmarnem okraju. Trsnica v Pekrah pri Mariboru bo delovala do konca 1939.

Kmetijska in poskusna kontrolna postaja v Mariboru se bo preosnovala v vinarski in sadjarski zavod, ki bo skrbel znanstvenim potom za povzdigo vinarstva in sadjarstva.

Obširno je poročal g. ban o poživljenju naše zadružništva.

Iz njegovega poročila o kmetijstvu je važno obvestilo, da bo odprla banovina na jesen prvi lenik kmetijske šole v Rakičanu v Prekmurju.

Za strokovno vzgojo viničarjev bodo ustanovljeni viničarski tečaji in bo pomnoženo število

sedanjih trimesečnih tečajev od 27 na 30.

Proti koncu svojega govora je govoril ban o nakupu banovinskih posestev, o novem trošarin-skem pravilniku in o banovinskih davščinah, od katerih se bo povečala banovinska šolska doklada od 26 na 35%, ker država ni plačala osem milijonov dinarjev, katere dolguje banovinskim bolnišnicam za zdravljenje siromašnih bolnikov in so bili vnešeni v sedanji proračun.

*

Popoldne 14. februarja je pričela splošna razprava o proračunu, za katero se je prijavilo več govornikov, ki bodo obravnavali potrebe svojih okrajev.

Domače novice

Pri podiranju drevja smrtno ponesrečil. Jožef Gornik, posestniški sin iz Selnice ob Muri, je pomagal očetu pri podiranju drevja v gozdu. Padajoči hrast je zagrabil mladega Gornika in ga je tako hudo pritisnil k tlom, da je drugi dan podlegel prehudi notranji poškodbi.

34. evharistični svetovni kongres v Budimpešti. Opozarjamo še enkrat vse one, ki se nameravajo podati v Budimpešto s posebnim vlakom, ki ga organizira Tujskoprometna zveza »Putnik« v Mariboru sporazumno z evharističnim odborom za lavantinsko škofijo, naj poštno-obratno pošljejo prijave, ker je zadnji rok 28. februar. Ta termin je bil določen od centralnega vodstva v Budimpešti z namenom, da se pravočasno zagotovijo stanovanja. Prospekti in prijavnice so na razpolago pri vseh župnih uradih lavantinske škofije ter pri »Putniku« Maribor, Celje, Ptuj,

Gornja Radgona, št. Ilj in Dravograd. Izkoristite izredno ugodno priliko za poset prekrasne Budimpešte in velebnih evharističnih svečanosti!

Živinozdravnik dr. S. Sredović, Maribor, Stritarjeva 5/I, specialist za krave in splošna živinozdravniška praksa. 265

Društvene vesti

Zg. Polskava. Cerkevni pevski zbor pod okriljem društva »Skala« priredi na pustno nedeljo 27. februarja ob 15 v dvorani g. Cizel spevoigro »Srce in denar« in »Snubačik«.

Sv. Jurij ob Ščavnici. Naše Bralno društvo priredi v nedeljo 20. februarja ob 15 v Pergerjevi dvorani velezabavno igro »Gospodinja kmetija«.

Sv. Peter na Medv. selu. Dne 20. februarja se vrši za tukajšnjo župnijo ustanovni občni zbor Prosvetnega društva.

Naši rajni

Sp. Sv. Kungota. V Dobrenju je umrla gospa Fr. as. Elizabeta, soproga tamošnjega priljubljenega g. župana, v starosti 53 let. Naj sveti blagi ženi nebeška luč, g. soprogu in otrokom pa naše sožalje!

Dopisi

Dva lepa shoda JRZ na naši meji sta se vršila v nedeljo 13. februarja. Po sv. maši je bil shod in občni zbor krajevne organizacije JRZ v Lavrenčičevi gostilni pri Zg. Kungoti, popoldne pa v gostilni Hlade pri Sv. Juriju ob Pesnici. Obeh zborovanj se je udeležilo veliko število najboljših mož in fantov. Govoril je naš stari znanec podžupan mariborski Zebot.

Poljčane. Občni zbor JRZ za krajevni odbor občine Poljčane se bo vršil 20. februarja ob 7.30 po sv. maši v prosvetnem domu. Pridite!

Redni občni zbor

Spodnještajerske ljudske posojilnice v Mariboru

r. z. z n. z.

se vrši v petek, dne 4. marca 1938 ob 16. uri v uradnih prostorih v Mariboru, Gosposka ulica 23, s sledečim sporedom:

1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru.
2. Poročilo načelstva.
3. Poročilo nadzorstva.
4. Potrjenje računskega zaključka za leto 1937.
5. Volitev nadzorstva.
6. Volitev treh članov načelstva.
7. Slučajnosti.

V smislu § 33 zadruginih pravil se vrši v slučaju nesklepnosti eno uro pozneje, to je ob 17. uri, istotam drugi občni zbor, ki sme sklepati ob vsakem številu zadružnikov.

Dražbeni oklic.

IV I 297/37—25

Dne 4. aprila 1938 ob pol 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin:

zemljiška knjiga: Rošpoh vl. št. 215

cenilna vrednost: din 191.184.—

vrednost pritlikin: din 6.675.—, ki so že vpoštevane v cenilni vrednosti zemljišča najmanjši ponudek: din 127.456.—

vadij: 19.118 din 40 p

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je oglašiti pri sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se jih ne moglo več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča.

Okrajno sodišče v Mariboru,

dne 4. februarja 1938. 276

Kmečka trgovina

Izgledi za izvoz lesa v Nemčijo

Sklenjen je bil sporazum o določitvi cen med Nemčijo in Jugoslavijo. Pri sortimentih, za katere je zaključen sporazum, se pri pogodu, da se drži določena cena, porablja pogodbeni carina, ki je zmanjšala dosedanje postavke od 2.50 na 1.50 marke za meterski stot.

Za rezan les slovenskega in hrvaškega izvora veljajo naslednje cene: jelka-smreka, 3—6 m dolga, 10 cm širine in več, 1. a) paralelno obrobljena 33—35 mark, b) konično obrobljena 30—32 RM za kubični meter franko vagon suhozemska jugoslovanska postaja, prosto za izvoz; 2. a) paralelno obrobljena 34—36 RM, b) konično obrobljena 31—33 RM za kubični meter fob severno-jadransko pristanišče prosto za izvoz.

Carinske olajšave se priznajo samo za one za ključke, za katere pridejo prošnje za dodelitev deviznega dovoljenja na »Überwachungstelle für Holz« v času od 1. februarja do 31. maja 1938. Pravica na uvoz po znižani carini je odvisna od predložitve potrdila odpremi carinarnici, katero izdaja »Hauptgeschäftsstelle der Marktvereingung der deutschen Forst- und Holzwirtschaft«. Razdelitev potrdil je treba zahtevati istočasno s prijavo o nakupu. Za prošnjo je predpisana poraba posebnih formularjev. Važna novost je tudi, da morajo nemški uvozniki takoj po neposredno predloženi devizni prošnji obvestiti jugoslovanskega izvoznika. Ravno tako morajo tudi obvestiti o odobritvi ali odbitju prošnje jugoslovanskega izvoznika.

Vino

Kakor se sliši, je trgovina z vinom nekoliko v zastoju, kar je povzročil novi pravilnik o vinski trošarini. Kupec namreč ne morejo več kupovati na zalogo, pa bo ta zastoj trajal toliko časa, dokler zaloge ne bodo izčrpane. Ker pa zaloge itak niso velike, ne bo treba dolgo na to čakati. Poleg tega pa je itak v teku akcija, da se dovoli odplačevanje trošarine v obrokih in ne naenkrat, tako da bo mogoče nakupovati zopet na zalogo. Cene so še vedno čvrste in stalne. Navadna vina držijo vinogradniki po 5—6 din, boljša sortna vina pa po 6—7—8 din. Tudi na Bizelskem bo cena približno ista. Ker je tam vina že zelo malo. Vinogradi so dosedaj dobro prezimili ter je trta zelo zdrava. Ker nam napovedujejo suho pomlad in poletje, je upati, da bomo imeli letos dobro vinsko letino.

Živina

Na zadnjih sejmih se je opazilo, da so cene nekoliko nazadovale.

Maribor. Debeli voli 4.60—5.50, poldebeli 3.80 do 4.60, plemenski 3.25—4.50, biki za klanje 3.50 do 4.75, debele klavne krave 4—4.80, plemenske 3.30—4, klobasariče 2.25—3.30, molzne 3.10—4, breje 3—4, mlada živina 4.25—5.25, teleta 5 do 6.50 din 1 kg žive teže.

Ljubljana. Voli 3.75—5.75, krave 2.25—5.25, teleta 7—8 din. Konji 400—3500 din komad.

Ptuj. Voli 5, 4.50, 4 din, telice 5, 4.50, 4 din, krave 4.50, 3, 2.50, teleta 6.50 din.

Kranj. Voli 6.25, 5.50, 5 din, telice 5.50, 5 in 4.75 din, krave 5, 4.75 in 4.50 din, teleta 7 din.

Ljutomer. Voli 5 in 4 din, telice 5, 4.50 in 3.50, krave 4, 3.75 in 2.50 din, teleta 5.50 in 4.50 din.

Kočevje. Voli 6, 5 in 4.50 din, telice 6, 5 in 4.50 din, krave 5, 4 in 2 din, teleta 8 in 6.50 din.

Kalobje. Voli 5.50, krave 4.50, telice 5, teleta 5.50 din.

Vojnik. Voli 4—5, krave 3.50—4 din, teleta 5 do 5.50 din.

Šmarški okraj. Voli 5—5.50, 4—5, 3—4 din, telice 4.50—5.25, 4—4.50, 3—3.50, krave 3.50—5, 3—3.50, 2.50—3 din, teleta 5 in 4 din.

Lendava. Telice 4, 3.50 in 3 din, krave 1, 1.75 in 1.50, teleta 6 in 5 din.

Novo mesto. Klavna živina po 3—4 din, plemenska in dobro rejena voli največ do 5 din.

Svinje

Tudi v trgovini s svinjami se opaža rahlo nazadovanje cen. Na mariborskem svinjskem sejmu so se prodajali 5—6 tednov stari prašički po 85—105 din, 7—9 tednov 110—120 din, 3—4 mesece 145—170 din, 5—7 mesecev 240—340 din, 8—10 mesecev 410—425 din, eno leto stari 710 do 790 din; 1 kg žive teže 5.50—7.75 din, 1 kg mrtve teže 8.50—11.25 din. — V Ptuj so bili špeharji po 7—8 din, pršutarji 6—6.75 din. — V Kranju so se prodajali hrvaški prašiči špeharji po 10.25 din, domači pršutarji po 7.50 din. — Na

sejmu v Novem mestu je bil zaznamovan padec cen od 10—20 din pri glavi ter 0.50—1 din pri 1 kg žive teže. Pršutarji so se prodajali po 5.50, pitani prašiči po 6—7—8 din. — V Ljubljani so bili špeharji po 9 din, pršutarji pa 7.50 din, v Soboti špeharji po 8—9 din, pršutarji po 7—8.

Dunajski prašičji sejem. Prignanih je bilo 6433 pršutarjev in 4046 špeharjev, skupno 10.472 glav, od tega iz Avstrije 3468, iz inozemstva 7011. V začetku je bil sejem miren, nato je postal živahnejši. Cene pršutarjev so popustile za dva groša, težkih poljskih prašičev za 1—2 groša, cene špeharjev pa so narasle za 1—2 groša zaradi slabe ponudbe. Posebno so bile čvrste cene prvovrstnih špeharjev. Cene so bile naslednje: prima špeharji 1.61—1.62, srednjetežki 1.54—1.60, stari 1.40 do 1.46, kmečki 1.50—1.62, križani 1.58—1.60, pršutarji 1.30—1.60 šil. za 1 kg žive teže.

Kože in volna

Goveje sirove kože se prodajajo po 9—12 din, telečje kože po 11—14 din, svinjske sirove kože

pa po 8—11 din za 1 kg. — Neoprana volna se je prodajala na sejmu v Kranju po 10 din, oprana pa po 22—25 din.

Mariborski trg

Na mariborski trg 12. februarja so pripeljali 129 komadov zaklanih svinj. Svinjsko meso so prodajali po 11—13 din, slanina 14—15 din. — Kmetje so pripeljali štiri voze sena 40—45, en voz otave 40, 12 voz krompirja 0.75—1.50, 24 vreč čebule po 3—4 din. Česen 5—8, zelje 1—4, kislota zelje 5, kislota repa 2, karfiola 1 kg 8—10, hren 7—8, dalmatinska solata 1 kg 10 din, radič 1 kg 10—12 din. — Jabolka 3—5 din, suhe slive 10—14, celi orehi 6, luščeni 20 din. Na trgu je bilo osem vreč pšenice po 1.75—2 din, sedem rži 1.50—1.75, devet ječmena 1.50, 14 koruze 1—1.50 din, devet ovsa 0.75—1.25, osem prosa 1.50 do 1.75, osem ajde 1—1.25, šest prosenovega pšena 3.50—4, pet ajdovega pšena 4.50—5 in 16 fižola 1.50—2.50. — Mleko 1.50—2 din, smetana 10, sirovo maslo 24, čajno maslo 28—32, domači sir 8—10, jajca 0.50—0.75 din. Prinesli so 296 kokoši po 20—25 din, 530 piščancev 20—60 din, štiri gosi 40—45, deset puranov 40—65, 17 domačih zajcev 10—25 din.

Razgovori z našimi naročniki

Vprašanja in odgovori

Verjanje obresti brez prejšnjega dogovora. V. R. D. Leta 1936 ste si izposodili 800 din, niste se pogodili na nikakršne obresti in vprašate, ali ste dolžni na zahtevo posojilodajalca obresti plačati ali ne. — Niste jasno pisali, ali ste se dogovorili, da naj bo posojilo brezobrestno, ali pa morda le o obrestih ničesar govorili niste. V obeh primerih Vam za tisti čas, dokler bi naj posojilo po dogovoru trajalo, ni treba plačati nikakih obresti. Ako je bilo določeno, kdaj imate posojilo vrniti, tedaj morate od takrat naprej plačati zakonite obresti iz naslova zamude, in sicer 5%, pa čeprav bi se bila dogovorila brezobrestnost. Ako se ni določilo, kdaj morate posojilo vrniti, tedaj Vam dotlej, dokler Vas upnica ne terja na vrnitev, ni treba plačati obresti, po opominu pa 5%.

Pridrzanje tujega otroka proti volji njegove nezakonske matere. R. Romih pri Sv. R. Nezakonske mati je grozila vreči svojega otroka v vodo, ker ga ni mogla imeti pri sebi (slišala je pri tujih ljudeh) in ga tudi nezakonski oče ni hotel vzeti k sebi. Iz usmiljenja ste otroka Vi sprejeli v oskrbo. Par mesecev Vam je nezakonska mati plačevala malo odškodnino, zadnje leto pa nič. Sedaj hoče vzeti otroka zopet k sebi, čeprav je brez sredstev, Vi bi pa radi otroka imeli za svojega. Vprašate, ali smete otroka pridržati ali ne. — Po zakonu ima nezakonska mati prvenstveno dolžnost in pravico oskrbovati, odnosno vzgajati otroka. Ona odloča, ali hoče vzgojo voditi sama ali pa jo oskrbeti po drugih osebah. Materina vzgoja pa ni stvar svobodnega preudarka, marveč stoji pod nadzorstvom varuha in čeprav je mati sama varuhinja, pod višjim nadzorstvom varstvenega sodišča. Sodišče zlasti poseže vmes, ako mati svoje dolžnosti zanemarljivo ali krši, ter odredi potrebne ukrepe in jih tudi izvede. Merodajna pri zadevnih okrepkih je dobrobit otroka. Potemtakem ima mati vselej pravico zahtevati izročitev otroka od Vas, Vi pa opozorite varuha ali varstveno sodišče na dejanski položaj ter predlagajte, da se otroka prepusti Vam v oskrbo in vzgojo.

Pogoji za posvojitev. Isti. Reje omenjenega dečka ne morete kar tako sprejeti za svojega, odnosno ga posvojiti, marveč morajo biti izpolnjeni sledeči pogoji: Posvojitelj ne sme imeti lastnih zakonskih otrok, star mora biti najmanj 40 let, posvojenec pa mora biti najmanj 18 let mlajši nego posvojitelj. Kdor je poročen, zamore kakakega otroka posvojiti le v soglasju s svojim zakonskim drugom, razen ako je zakon ločen ali zakonski drug za umobolnega proglašen ali neznanega bivališča. Ako je posvojeni otrok maloleten, je potrebno za posvojitev dovoljenje zakonskega očeta ali nezakonske matere, varuha in sodišča. Pogodbo o posvojitvi je treba napraviti v obliki notarskega zapisa ali jo dati overoviti po sodišču ali javnemu notarju ter jo predložiti v potrditev političnemu oblastvu ter sodišču. — Kot rečenca pa morete otroka sprejeti brez kakršnihkoli pogojev.

Všetetje preveč plačanih obresti. M. J. v B. Ako pravite, da dolg ni pod zaščito, potem določba o višini obresti in vsetetju preveč plačanih

obresti sploh ne velja za ta dolg. Ako pa je dolg zaščiten, potem se presežek obresti, v kolikor ste jih za čas od 23. novembra 1933 do 26. septembra 1936 plačali več kot 1%, vsteje v prvi obrok.

Prisvajanje mejne zemlje in sekanje ob meji. Ureditev meje. M. T. B. Kupili ste pred desetimi leti gozd ter ga mirno uživali v tistih mejah, kakor jih je prodajalec že 25 let. Mejaš se ni doslej nikoli pritožil, sedaj pa je posekal nekaj drevov ob meji na Vašem svetu in si lasti tudi nekaj Vaše zemlje. Ob meji ni nobenih mejnikov. Vprašate, kaj naj storite, da se zadeva mirnim putem uredi. — Poskusite predvsem urediti mejo ter postaviti izvensodno sporazumno mejnike. Pri tem ne potrebujete sodelovanja nobene oblasti. Ako mejaš ne bi pristal na mirno izvensodno ureditev meje, boste pač morali predlagati ureditev meje po sodišču. Ako prometna vrednost mejnega prostora ne presega 500 din in boste dokazali Vašo močnejšo pravico (priposestvanje), bo sodnik določil mejo, kakor ste jo priposestvovali, in sicer dokončno v nespornem postopku, pri čemer je dopusten le rekurz na okrožno sodišče. Kdor si v tem postopanju najame zastopnika, ga mora sam plačati. V ostalem trpe stroške postopka (sodne komisije, event. geometra) stranke po meri svojih meja. Če je bil postopek povzročen z motenjem mirne posesti (kot v Vašem primeru), sme sodišče izreči, naj trpi stroške postopka docela ali deloma stranka, ki je spor povzročila (Vaš mejaš). — Ako se močnejša pravica ne da dokazati, ugotovi sodišče mejo po zadnji mirni posesti. Če se tudi ta posest ne da ugotoviti, se sporni mejni prostor razdeli po pravični oceni sodišča. — Ako je mejni prostor vreden več kot 500 din, je vsaki stranki na prosto dano, da najkasneje v treh mesecih od dne pravomočnosti odločbe, izdane v nespornem postopku o ureditvi meje, uveljavi svojo močnejšo pravico s pravdo.

Zakonca naj bosta »dediča drug za drugim«. B. A. v Z. V. ženinem pismu sta zakonca določila, naj bosta dediča »drug za drugim«. Pravite, da sta takrat zakonca posedovala le neko malo posestvo, pozneje pa je mož pridobil neko veleposestvo in mnogo denarja, pa je tudi vse to pripadlo ženi, kar se Vam ne zdi prav. — Zakonca sta očitno sklenila dedno pogodbo. Z dedno pogodbo zamoreta zakonca drug drugemu obljubiti bodočo zapuščino ali del zapuščine. V bodočo zapuščino spada vse, kar zapustnik pozneje pridobi in ob svoji smrti še ima v lasti in ne le to, kar je imel premoženja ob času sklepanja ženinega pisma, odnosno dedne pogodbe. Na drugi strani pa bi smel vsak zakonec za časa življenja svobodno razpolagati s svojo imovino, jo eventuelno prodati, tako, da bi ob smrti enega drugi ne imel kaj podedovati. — Nujnega deleža svojim otrokom zakonca z navedeno pogodbo ne moreta kratiti, pač pa presežek do zakonitega. Ako je v zapuščinskem postopanju sodni komisar izjavil, da mora vdova prevzeti celo zapuščino, je najbrž to odredil zapustnik s kako poslednjevoljno izjavo. Ne glede na to pa bi dedič, ako je v zapuščinskem postopanju s prevzemom zapuščine po vdovi soglašal, sedaj ne mogel proti temu ničesar več ukreniti.

Tovorni avto — poraba bencina. F. Dolenc pri Sv. L. Tovorni avtomobili imajo navadno preko 100 konjskih sil do 150. Bencina porabijo 60 do 100 litrov na 100 km, nafte pa četrtno manj. Cena nafte je 3.30 din, bencina pa 6.30 din za liter. Odgovori na ostala Vaša vprašanja sledijo pod drugimi rubrikami.

Anemija. F. Majcen v G. Vprašate, kaj je to anemija, dali je to bolezen in kako se zdravi. — Ta tujka pomeni slabokrvnost. Izjemoma Vam damo kratek zdravstveni nasvet. Ker je slabokrvnost posledica kvarnih zunanjih vplivov, pomanjkanje zraka in svetlobe, slabe hrane in nege, zgube krvi in podobno, je treba stremeti predvsem za odstranitvijo teh vplivov. Slabokrvneža je treba splošno okrepiti. To se pa ne doseže s tako zvano »močno« hrano, ki jo je baš nasprotno v tem primeru odkloniti; priporoča se priprosta, lahkoprebavljiva, nedražeca hrana (mleko, sadje, sočivje, lahke močnate in jajčne jedi). Koristne so sončne in zračne kopeli, sončno, suho, čisto in mirno stanovanje, topla obleka, vsakodnevno umivanje vsega telesa.

Trgovca računa pretirane obresti in ne dovoli znižanega dolga. L. T. v D. Trgovca Vam je poslal račun, v katerem navaja posamezne svoje terjatve, računa od nekaterih po 12%, po 9% in 8% ter Vam noče priznati nobenega znižanja, čeprav ste zaščiteni kmetica, češ, da je trgovec. Prosite, naj račun pregledamo in pojasnimo, ali je pravilen ali ne. — Predvsem poudarjamo, da trgovci za svoje terjatve ne uživajo privilegirane stališča zato, ker so trgovci, marveč določa uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov, da se ne znižajo le tisti dolгови zasebnim upnikom, ki izvirajo iz nakupa blaga na up ali iz obrtnega dela. Pod blagom pa se razumejo življenjske potrebščine (kakršne so človeška in živalska hrana, pohištvo, obleka), orodje in kmetijske priprave, ki se ukoriščajo samo z uporabo človeške in živalske moči. Morali bi torej vedeti, ali res vse terjatve trgovca zoper Vas izvirajo le iz nakupov blaga na up, ali pa morda vsebujejo tudi kaka posojila. Kaj pomeni »Terjatev Bovha Antona«? — Nadalje opozarjamo, da Vam trgovec računa tudi obresti od obresti, kar je nedopustno, ako ni bilo posebej dogovorjeno. — Od pravnih in izvršilnih stroškov istotako niste dolžni plačati nikakih obresti. Trgovca jih je od 1. januarja 1930 naprej računal! — Terjatve na zastalih obrestih zastarajo v treh letih. Ako ste plačali obresti obljubili ali zadevni dolg priznali, začne teči zastaralni rok od dneva obljube ali priznanja znova. — Končno Vas opozarjamo, da mora trgovec napraviti novo obveznico in jo z obračunom poslati občinski upravi. Ako pri občini med Vami in trgovcem ne pride do sporazuma in ne boste hoteli podpisati nove obveznice, bo občinsko oblastvo Vaju oba napotilo na sodišče. Tam boste lahko stavili Vaše ugovore, odnosno z ozirom na naša gornja pojasnila prosili sodnika, naj točno pregleda ves trgovec račun,

zlasti, ali gre res le za nakupe blaga; da se ne bodo računale obresti od obresti od stroškov; ali je že kaj obresti zastaranih. Pazite, da Vam ne bo trgovec računal (kakor je to storil v poslanem računu) obresti od zneska 23.000 (v katerem so gotovo vsebovani tudi stroški) od 1. januarja 1927, ker jih sme glasom poravnave le od 1. februarja 1927. Dokler se pri sodišču ne bo sestavila nova obveznica, niste dolžni ničesar plačati. Vam se za obveznico ni treba brigati, marveč je dolžnost upnika, da uvede potrebni postopek.

Prošnja za nadaljno znižbo preko 50%. F. R. S. v R. Sodišče Vam je že znižalo dolg za 50%. Vprašate, ali lahko prosite še za nadaljno znižbo, ko ne zmorete dosedanjih obvez in ste silišali, da vsebuje dodatek z dne 29. decembra 1937 k uredbi o likvidaciji kmetijskih dolgov nekaj novih ugodnosti. — Omenjeni dodatek nima določb v Vašo korist. Uredba z dne 26. septembra 1936 je predvidevala možnost, da zniža sodišče dolg tudi nad 50% dolžniku, ki dokaže, da ne more plačati niti 50% svojega dolga — a le v primeru, ako je dolžnik to dodatno znižanje zahteval do 26. septembra 1937. Mi smo v Ljudskem pravniku ponovno na ta rok opozorili — žal ste ga zamudili.

Takse za pravdo. Isti. Ne moremo Vam točno odgovoriti, koliko taks boste morali plačati v omenjeni pravdi, ker niste navedli, za koliko boste tožili. Takse se namreč plačujejo po vrednosti spornega predmeta. V malotnem postopku je določena povprečna taksa, ki znaša, ako vrednost spornega predmeta ne presega 100 din, le 3 din (za ves postopek z vsemi vlogami, zapisniki, prilogami, odločbami in poravnavami vred), ako znaša nad 100 din do 250 din le 7 din, čez 250 do 500 din pa le 10 din. Ako pa postopek ni maloten, je treba kolkovati vsako navadno vlogo pri vrednosti spornega predmeta do 500 din s 50 p (za vsako polo), čez 500 din do 1000 din z 1 din, čez 1000 din do 3000 din s 3 din, čez 3000 din do 6000 din s 5 din, čez 6000 din do 10.000 din s 7 din, čez 10.000 din do 25.000 din z 10 din itd. Tožbe, ugovore zoper plačilne naloge, odpovedi in ugovore zoper odpovedi je treba kolkovati v dvakratnem znesku. Za sodne odločbe prve stopnje (sodbe, končne in lepe) se plačuje pri vrednosti spornega predmeta do 300 din 10 din, čez 300 din do 500 din 20 din, čez 500 din do 1000 din 30 din, čez 1000 din do 3000 din 40 din. Ako je vrednost spora čez 3000 din, za vsakega nadaljnjih 1000 din še po 10 din. Polovica teh taks se plača pri sodbah radi zamude ali priznanja, za plačilne naloge v opominjevalnem postopku in nekaterih drugih slučajih. Navedli smo le glavne, splošne postavke. Pripomnimo le še, da je pooblastila kolkovati z 2 din (za vsakega pooblastitelja), priloge z 2 din.

Feliks Čuček v Selcih. Odgovore na Vaša vprašanja najdete v »Slov. gospodarju« z dne 12. januarja 1938.

Ko so pa zmagali, so pijani od veselja posedli za grajske mize, pili in se veselili. Vino je teklo kot voda.

(Dalje prihodnjič)

Cigan je hotel krasti jabolka. Tisti hip je prišel mimo čuvaj in je zakričal:

»Kaj delaš?«

»Gledam, ali so jabolka že zrela.«

»Tako, na drevesu gledaš to? Jaz tudi od tu vidim.«

»Vam je lahko, ker imate dobre oči, a moj vid že peša...«

Na cesti

Neki fant podere z biciklom neko žensko. Stražnik prihi in zakriči nad fantom:

»Ali ne znaš zvoniti?!«

»Zvoniti že znam, ampak voziti se še ne znam!« se odreže fant.

Skrivalnica

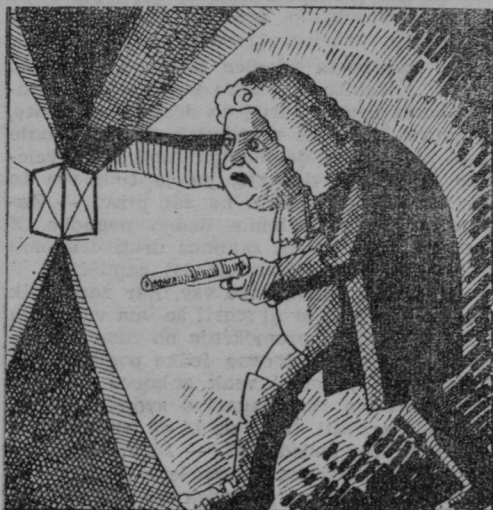

Gorski duh kliče. — Kje je?

Našim malčkom

Matiažek

Junaškega Slovenca povest v slikah

Plemeniti gospod grof so uvideli, da grezares in baš o pravem času so se spomnili starega in zlata vrednega pravila, da je »v begu rešitev«. Vzeli so laterno in nabito

6 pištolo in so jo urnih krač ocvrli po skrivnem hodniku na sosednji, zavezniški grad.

Nič niso pomagale svinčenke stražnikov, zaman je bil ves njihov trud. Grajska vrata so se vdala. Z divjim krikom zmago-slavlja je planila kmečka vojska naprej in zdrobila vse, kar se ji je ustavljalo.

Prodajalka in šivilja s kavcijo za trgovino se takoj sprejme. Ponudbe na upravo »Slov. gospodarja« Maribor, pod »Tako 278«.

Sluga za trgovino se sprejme. Steklarna I. Kovačič, Maribor. 271

Majerja z dvema delovnima močema, vaje živine in molže, iščem. Oglasiti se pri »Jugu«, Maribor, Glavni trg št. 23. 256

Družino s štirimi delovnimi močmi potrebuje Pilz, Pesnica. Prednost z lastno kravo.

Sprejemem pošteno dekle srednjih let v gostilno (pomivalko) z veseljem do živine. Predstaviti osebno! Nekrep, Maribor, Vetrinjska 4. 259

Vajenca sprejme Čizek Anton, kovaški mojster, Močna 10, Sv. Marjeta ob Pesnici. 275

Kravar, trezen, srednjih let, pošten, za vsako delo, se sprejme. — Pl. 1, Ptuj, Muršičeva 4. 279

Učenca za trgovino, s primerno šolsko izobrazbo, poštenih staršev, sprejemem. Zorko Minka, Sv. Jurij, Sl. gorice. 274

Majerja za posestvo pri Vitanju iščem. Imeti mora lastno živino in poljsko orodje. Ponudbe do 25. februarja na Mestno hranilnico v Mariboru. 257

Sprejemem h konjem poštenega in treznega, okoli 30 let starega majerja iz okolice Sv. Lenarta, Sl. v. gorice. Henrik Sarnitz, posestnik, Sv. Lenart, Slov. gorice. 268

Odeje — vatirane, puhaste, iz velblodove dlake, volnene in flanelaste dobavlja najceneje »Obnova«, F. Novak, Maribor, Jurčičeva 6. 284

Preklic. Podpisana Maruško Marija, posestnica v Sv. Petru pri Mariboru, izjavljam, da sem na neresničen in klevetniški način obdolžila Martina Ivanušo nečastnega dejanja ter to obdolžitve preklicujem in obžalujem ter se mu obenem zahvaljujem, da je odstopil od kazenskega pregona. V Mariboru, dne 14. februarja 1938. Maruško Marija. 281

Posestvo, 13 orolov zemlje in lepe hiše, pol ure od postaje Pesnica, ugodno na prodaj. Naslov v upravi lista. 283

Prodajam posestvo 7 orolov. Sv. Jakob v Slov. goricah 22. 285

Prodajam hišo z vrtom 26.000 din. Perger, Tezno, Maistrova 206 (pri Ptujski cesti). 270

Hiša z vrtom se prodaj. Naslov v upravnistvu lista. 269

Dober zaslužek Vam nudim. Brez vsake predizobrazbe pristopite lahko kot družabnica trgovine. Potrebne gotovine najmanj 8000 din. Antonija Vuga, Dobrava, ob koncu Tezna, Maribor. 252

»Pri starinarju«, Maribor, Koroška 6, Zidanšek, kupite najceneje ostanke in drugo blago. Kovani moški čevlji od 88 din, srajce, hlače, obleke, predpasniki vse velikosti, Hubertus-plašči 90 din. 277

Poglej, babica! Kako je Rezikina obleka siva, če jo primerjaš s tvojim belim predpasnikom!

No seveda, saj moje perilo tudi ni navadno oprano, temveč je oprano z Radionom!

Navadno oprano perilo ima odsev nekake sivine, ker navadna pralna sredstva odstranjujejo nesnago samo s površine. Radion pa nudi več: pri kuhanju perila se namreč razvija na milijone kisikovih mehurčkov, ki pronicajo skozi tkanino in odstranijo vsako, še tako globoko utrto nesnago. Na ta način postane perilo popolnoma čisto in zato tudi bleščeče belo.

Schichtov

RADION varuje perilo

Habakuk

Reimmichlova povest podomačena — Z dovoljenjem založbe

Bila je nenavadno lepa: srednjevelika, vitka, s plavimi, valovitimi lasmi, s svetlimi, sanjavimi očmi in čudno mikavnim obrazom. Vedra in vesela je bila, skoraj bi dejal, da lahkomiselna, s svojo prijaznostjo in postrežljivostjo pa si je ljudi po vrsti pridobila. Kar je bilo kmečkih njenih let, tiste je kar tikala kakor kaka domačinka; njo pa so seveda morali vikati.

Pogosto in rada se je menila s pismonošem Habakukom. Njegovemu imenu, njegovi postavi in zunanjosti se je večkrat od srca nasmejala. Ali kmalu je spoznala, da jo fant s svojim znanjem prekaša. Zato mu ni zamerila, če se je tudi v njeno delo vtikal, in ga je pri mesečnih obračunih celo sama klicala na pomoč.

Nekega dne je dejala na pol za šalo na pol zares:

»Habakuk, ti bi bil prav čeden fant, ko bi le te kapucinske brade in tega indijanskega klobuka ne imel.«

Pismonoša ji je odvrnil:

»Vi pa, gospodična, bi bili prav pridna gospodična, ko bi le malo več vere imeli.«

»Vere? Kje pa naj jo vzamem? Hihhih,« se je gospodična zasmejala. Koj nato je živo zardela in plašno vprašala:

»Ali je kdo kaj rekel?«

»Nihče ničesar, gospodična. Ljudje so zadovoljni z vami in vas imajo radi. Le to pravijo, da je škoda, ko vas nikoli v cerkev ni.«

»Meni ni za cerkvanje; me preveč kolena bolijo.«

»Saj nihče ne pravi, da bi morali vsak dan v cerkev. Toda vi ste se vendar tudi učili krščanskega nauka in veste, da mora kristjan ob nedeljah k maši.«

»Za to nimam časa, vajena tega pa tudi nisem več.«

»Niste več vajeni tega? Torej ste poprej kdaj vendarle hodili k maši?«

»Da. Ko sem hodila še v ljudsko šolo, sem bila prav pobožna, dosti sem premolila in k spovedi sem tudi hodila. Doma pri nas pa na take reči niso nič dali. Ko sem v mesto prišla, me nihče več ni spravljal v cerkev. Pozneje sem tudi sama sprevidela, da človek tudi brez cerkve in vere lahko živi.«

»Gospodična, tedaj ste na krivi poti. Brez vere človek ni človek in ni pravi.«

»Kaj? Ali mi hočeš očitati, da nisem prav?« se je gospodična razburila.

»Nikakor ne. Mnogokaj lepega je na vas in tudi dobro voljo imate, da bi bili, kakor je prav. Ali brez vere se boste izgubili na tem in na onem svetu.«

»Habakuk, brado imaš kapucinsko, pa tudi jezik imaš kapucinski. Ali pridiganje se ti kaj malo poda, tudi premlad si, da bi mi pridigal.«

»Saj sem le dobro leto mlajši od vas. Tudi pridigati vam nočem. Le žal mi je tako, ker ste na krivi poti, ki vas bo v nesrečo pripeljala. Kajti brez vere ni sreče.«

»Toda ti, Habakuk, si tako veren, da imaš vere za dva, in vendar ni videti, da bi ti bilo Bog ve kako dobro.«

»Meni? Meni je prav dobro. Vedno mi je šlo vse po sreči,« je Habakuk urezal po svoje hudomušno in veselo; »sreča mi je kar za petami. Nimam staršev pa sem vendarle prišel na svet; imena mi niso hoteli dati pa sem ga navzlic temu dobil — in še kako! Takega ni nikjer na Slovenskem. V otroških letih sem s češnje padel, ali na vso srcčo sem si zlomil samo eno roko, ko bi si bil lahko obe nogi. Krojač naj bi bil postal, toda sreča me je spravila više; tako sem zdaj pismonoša, občinski tajnik in nočni stražar obenem. Tudi to mi je na srečo, da sem majhen; ko bi bil kak velik Goljat, bi bil moral na vojsko in že davno bi me bili ustrelili pa bi ležal

mrtev in pokopan v daljni tuji zemlji kje. Vse življenje sem se kobacal sem in tja; od takega premetavanja sem postal okrogel kakor hlebček in se vam valim čez drn in strn pa mi nič ne de. Povsodi je sreča za meno, da ji kar uiti ne morem.«

»Ti si muhec, da ne vem, kje imaš pravo lice. In vendar se mi smiliš,« je zmajala gospodična z glavo.

»Da bi se vam smilil! To bi bila nova sreča!« je vzkliknil. »Pa se moram zahvaliti. Zmeraj mi je dobro, ker me vera drži. Ali vi, gospodična, vi boste šele tedaj videli, kako potrebna je vera, kadar vam ne bo tako dobro, kakor vam je doslej bilo.«

»Mar misliš, da mi je bilo zmeraj dobro?«

»Gotovo! Treba vas je le pogledati. Veselo živite tjavdan, starše imate in sorodnike, skrbi pa še ne poznate.«

»Tako misliš, da si še nisem ničesar skusila? Poslušaj tedaj! Očeta nisem imela, to se pravi, imela sem ga, ali zahrbtno so mi ga ustrelili, ko mi je bilo šele eno leto.«

»Za sveto božjo voljo, očeta so vam ustrelili? Ali ga je kak razbojnik?«

»Ne, ampak grd sovražnik ga je iz maščevanja. Moj oče je dobil lepo službo; oni pa je mislil, da ima več pravice in da mu jo je oče odjedel. Iz zavisti in mržnje mi je lump očeta zahrbtno ustrelil.«

»Ali so ga dobili?«

»Dobili da; toda kaj nam je to pomagalo? Zločinca so obsodili na smrt, potem so ga pomilostili na dosmrtno ječo. Ali vedno smo še bili v strahu. Moja mati je dejala, da, če pride kaka amnestija in bi hudobnež prišel na prosto, naju bi obe ustrelil, tako mrz je imel ta človek na nas. Na srečo je pred šestimi leti umrl v kaznilnici.«

»Zares ste si mnogo izkusili.«

»Jaz ne toliko, ker sem bila majhna. Šele pozneje, ko sem videla mater tolikokrat vso solzeno, sem se zavedela. Tudi pokojnine sva dobivali tako malo, da naju je hudo stiskalo.«

»Ali nista dobili kaj za očetom?«

»Kdo pa naj bi nama bil kaj dal? Morilec ni imel nič drugega kakor dolge. Starši njegovi in tudi žena so mu bili že zdavnaj pomrli. Otrok na srečo ni imel.«

»Ali vam nihče ni kaj pomagal?«

»Ne — pač, da. Moj ujec in varuh, materin brat — zdaj je vpokojen višji sodni svetnik — nama je pomagal in naju tudi nekoliko podpiral. Več kaj storiti, je dejal, mu ni mogoče.«

»Gotovo ima sam družino.«

»Ne, samec je, pokojnino ima zelo lepo in tudi prihranil si je precej. Ali skop je in ne spusti rad kaj iz rok.«

»Rad vas bo pa gotovo imel.«

»Rad? Ne — no, malo že. Hvaležna sem mu pa le. Pomagal mi je, da sem se v mestu šolala, potem pa tudi, da sem dobila službo pri pošti. Samo strog je strašno in pravičen in čast mu je čez vse. Če sem prinesla iz šole kdaj kako bolj slabo spričevalo, me je grozovito zdelal. Z materjo se ga kar bojiva.«

»Ah, mater še imate! Kako pa je tej zdaj?«

»Tako, tako. Nekaj časa je ujuu gospodinjala; pa mu je zmerom preveč zapravila. Zaradi tega mu je bilo prav, ko je šla na svoje, in ji zdaj vsak mesec da nekaj kron za pomoč. Hvala Bogu, da jaz zaslužim, da ji lahko pomagam! Vsak mesec ji pošljem petdeset kron, včasih tudi več.«

»Kaj? Od te borne plače pošljete materi vsak mesec petdeset kron?«

»Seveda. Saj to ni nič. Mati mi je toliko, toliko dobrega storila, da ji tega nikoli ne bom mogla povrniti.«

Habakuk jo je premeril z dolgim, spoštljivim pogledom. Nekoliko je pomolčal, potem je dejal:

»Zelo ste dobri, gospodična, in mnogo več ste si izkusili kakor jaz. Ali čudno se mi zdi, da morete biti vedno tako židane in dobre volje.«

(Dalje prihodnjic)

Mast iz lesa

Po neki vesti iz Berlina je nemškimi kemikom uspelo izdelati umetno mast iz lesa. Poskuse s to mastjo so izvršili v Oberhausnu. — Najprej so izdelali mast, ki je bila porabna za mazanje strojev. Po nadaljnjih poskusih so novo vrsto masti iz lesa poslali raznim kaznilnicam, da bi jo tam uporabili za jed kaznjencev. Poročajo, da so bili uspehi povoljni in da je zdravstveno ministrstvo izjavilo, da je ta mast za človeka povsem užitna. Ali je užitna za vse ljudi ali pa samo za kaznjence, tega zdravstveno ministrstvo ni točno povedalo.

Zgodovinska garaža

Prva garaža na svetu ni bila v kakem svetovnem vele mestu Berlinu, Londonu ali Parizu, ampak, kakor so pred kratkim odkrili, v bližini stare opuščene železniške postaje v Stuttgartu v Nemčiji. Švabski izdelovatelj prvih avtomobilov, Gottlieb Daimler, je imel namreč svojo delavnico v bližini Stuttgarta v mestecu Bad Cannstatt. Sedaj sta pa obe mesti spoznali zgodovinsko vrednost te stare delavnice ter si prizadevata postaviti jo v prvotno stanje, zbrati vse orodje, ki ga je tedanjí mojster uporabljal in vse skupaj razkazovati tujcem kot izredno zanimivost. Ozemlje, na katerem je stala Daimlerjeva vila in delavnica, je že pred nekaj leti kupila mestna občina ter namerava zgraditi nekako zdravilišče. K sreči se stoječega poslopja ni dotaknila; med njim in zdraviliščem je zasadila živo mejo in ju zvezala z lepim hodnikom iz rastlin ovijalk tako, da te poleg zgodovinskih zanimivosti, ki bodo razstavljene v poslopju — med njimi nekaj prvotno izdelanih avtomobilov — razveseljuje tudi pogled na krasne, osvežujoče naravne krasote.

Kreppapir en gros za trgovce najugodnejše v prodajalnah Tiskarne sv. Cirila Maribor in Ptuj.

Oglasi

v „Slov. gospodarju“
imajo
najboljši uspeh!

HERSAN ČAJ

DELUJE dobro pri obolenju želodca, jeter in ledvic.
POMAGA pri arteriosklerozi in hemoroidih.

OLAJŠAVA muke in bolečine pri revmatizmu in boleznih v kosteh.

UBLAŽUJE bolečine pri mesečnem perilu in menjavi let.

ODSTRANJUJE debelost in pospešuje vilkost

Dobi se v vseh lekarnah!

Reg. S. št. 19.830/930.

Prodaj pisalni stroj za 400 din, lesorezni stroj (Laubsäge) za 150 din. Turin, Celje. 231

VZAJEMNA ZAVAROVALNICA V LJUBLJANI

ZAVARUJE:

POŽAR

VLOM

STEKLO

KASKO

JAMSTVO

NEZGODE

ZVONOVE

ŽIVLJENJE

KARITAS

Vsak slovenski gospodar zavaruje sebe, svojce in svoje imetje le pri naši zavarovalnici.

Ugoden nakup VINIČARIJE

v bližini Maribora z vsemi pritliklinami, štiri in pol orala, takoj! Trgovina Baumgartner, Sv. Marjeta ob Pesnici. 263

MALA OZNANILA

SLUŽBE:

Družine za poljska dela (ofer), z najmanj štirimi delovnimi močmi, brez malih otrok, se sprejmejo. Predstaviti Oskrbništvo Rogoza, Scherbaum, Hoče. 144

Iščem pošteno, nad 25 let staro dekle iz dobre hiše za natakario. V poštveh pridejo samo take, ki so tega dela že vajene. Pismene ponudbe na gostilno »Walland« v Slovenski Bistrici. 162

Viničar s 4—5 delovnimi močmi, če mogoče lastna živina, in pa samostojna služkinja se takoj sprejmeta. Naslov v upravi. 221

Fišer štefka, posestnica pri Sv. Benediktu, Slov. gorice, sprejme takoj starejšo žensko k otrokom. Plača po dogovoru. 232

Zastopnike sprejme domača zavarovalnica za vse okraje Slovenije. Ponudbe na Oglasni zavod Oslak, Maribor pod »Fiksum in provizij«. 236

Sprejme se viničar, 4—5 delovnih moči. Izve se pri g. županu Sv. Jakob v Slov. goricah. 237

Sprejme se viničar. Naslov v upravi. 238

Za župnišče se išče dekla za dela pri živini in na polju, stara okoli 25 let. Naslov v upravi. 267

Sprejme se služkinja, do 30 let, iz Dravskega polja, v družino brez otrok. Razvanje 32, Hoče. 266

Majer : tremi delovnimi močmi se sprejme. Mešec, Dol, Počehova 29, p. Pesnica. 251

Vajenec se sprejme. Klampfer Bogomir, splošno kleparstvo, Maribor, Frankopanova 15. 260

Zanesljivega konjskega hlapca z dežele sprejme šepce, Maribor, Grajski trg 2. 250

VZGOJITELJICA

neoporečne preteklosti, s perfektnim znanjem nemščine, se sprejme k štiriletnemu fantku in triletni deklici. Izčrpne ponudbe z navedbo dosedanjih služb je poslati pod »Perfektna 264« na upravo »Slovenskega gospodarja«.

POSESTVA:

Prodaj deset oralov dobičkanosno posestvo, vinograd in dve stanovanjski hiši, pet minut od cerkve. Robič Jožef, Gradiška Pesnica. 254

Posestvo dam v najem, trije orali, sposobno za obrtnika. Marija Gungl, Zg. Votičina 49, Sveti Rupert. 253

V najem vzamem posestvo ali pa grem tudi oskrbovat. Naslov v upravi. 255

Prodaj in dam v najem izvrstno srednje posestvo v bližini Maribora proti gotovini. Oglašiti se v gostilni Vilson nasproti glavnega kolodvora Maribor od 9 do 12 ob sredah, sobotah in nedeljah. 262

Maloposestvo dam v najem z inventarjem. Naslov v upravi. 245

Novozidana hiša za obrtnika (mizarja), okoli en oral zemlje, v krasni legi, nedaleč od Ptuj, se prodaj. Vprašati pri Avg. Zlahtič, Vinograd-Fram. 246

Prodaj dobičkanosno posestvo 5 oralov. Kocbek Franc, Krčevina, Vurberg-Ptuj. 241

Hiša z vrhom na Pobrežju dam v najem ali prodaj, tudi na obroke. Vprašati: Maribor, Melje, Gubčeva 3. 239

Martin Liza Škof da takoj obsejano posestvo v najem na več let. Pogoji se zvedo pri hiši: Osek št. 45, Sv. Trojica v Slov. goricah. 228

Prodaj ali dam v najem 18 oralov posestva. Weingerl, Velka 41, Marija Snežna. 229

Vzamem v najem malo posestvo, tudi s prevzitem karjem. Ponudbe na upravo pod »Upokojenec 235«. 229

Lepo posestvo v sončnem kraju, deset johov, se poceni prodaj. Polizve se pri: Ciglenceki, brivec, Šmarje pri Jelšah. 247

Hiša pri cerkvi, dve minuti od državne ceste, deset minut od železniške postaje Slovenska Bistrica, ugodno naprodaj. Dopisi na upravo »Slov. gospodarja«. 248

Posestvo se odda v najem pod ugodnimi pogoji. Pojasnila daje župni urad Sv. Jernej, Loče pri Poljčanah. 222

RAZNO:

Plug-obračalnik, za hribe, železen, lahek, skoraj nov, prodaj. Stemberger, Ruše, Bezena 5. 261

Ogledalce s sliko g. ministra dr. Korošca za ceno 2 din dobite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 261

Cepljen trs najboljših vrste kakor tudi staro črtno in belino nudi straka, Blato, Slovenske Kojnice. 230

Kupim rabljeno bor-mašino in kovaški meh. Naslov v upravi. 233

Ljudska posojilnica v Celju

registrirana zadruga z neomejeno zavezo

• v novi palači na oglu Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice •

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 4000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gospodske-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštarska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

MALA OZNANILA

RAZNO:

Kupim ajdo. Sonjak Miha, št. Danijel, Prevalje. 240

železno blagajno, fabrikat »Wieser«, 94x65 cm, primerno za trgovce itd., prodamo tudi na obroke. Špedicija »Balkan«, Maribor. 234

Sadno drevje in vinsko trsje od najboljših sort sadnega in trsnega izbora nudi: Sadjarstvo bratov Dolinšek, nasadi: Selnica ob Dravi. Zahtevajte ponudbe! 159

Celoletni vremenski koledar za 3 din naročite v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. Preprodajalci popust!

Kmetovalci! Ugoden čas je za gnojenje, zato vam priporočam vsako množino in vrsto umetnih gnojil po najnižjih cenah. Nadalje vam nudim izvrstna poljska in vrtna semena, kakor tudi vse špecerijsko blago. S spoštovanjem! Jos. Ornič, Ptuj. 197

Zelo lepo sadno drevje z garancijo pri Sadjarstvu Dolinšek, Kamnica, pošta Maribor. Zahtevajte prospekt! 25

Lepo garantirano sadno drevje. Zahtevajte seznam. Drevesnica Šauperl, Sv. Barbara pri Mariboru. 112

Prodajam sadno drevje, cepljeno trsje, divjaki, korenjaki, večje množine. Žiher Franjo, Zamušani, p. Sv. Marjeta pri Moškajncih. Zahtevajte cenik! 193

Za predpust — vsakovrstni papir, konfeti, kroglice, šaljivo pošto itd. v Cirilovi v Mariboru in Ptuj. 1716

Sadno drevje, vinsko trsje in korenjake Vam nudi trsnica in drevesnica Čeh, Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Ceniki zastoj. 1529

Sadna drevesa, pritična, srednja in visokodebelna. Cepljeno vinsko trsje, korenjake, nizke vrtnice in ribis dobavlja v prvovrstni kakovosti, po nizki ceni Drevesnica I. Gradišnik, Smarjeta, pošta Celje. 1716

Cunje, krojaške odpadke, star papir, ovčjo volno, dlako arovce, staro železje, kovine, baker, medenino kupi in plača najbolje: Arbeiter, Maribor, Dravska ulica 15. 1240

Cepljene trte na običajnih podlagah iz vrst trsnega izbora nudi I. Trsničarska zadruga v Sloveniji, p. Juršinci pri Ptuj. Pišite po cenik! 179

Jelenova sadna drevesca so vzgojena v mrzlem podnebju. Naročite cenik! A. Jelen, št. Ilj pri Velenju. 116

Jesen — zima — ostanki mariborskih tekstilnih tovarn, pristnobarvni, brez napak, in sicer: Paket Serija »R« z vsebino 16—20 m dobro uporabljenih ostankov flanelov in barhentov za žensko obleko, moško in žensko spodnje perilo. Paket Serija »T« z vsebino 4 m čisto volnenega blaga za žensko obleko v najmodernejših vzorcih; pri naročilu prosimo navedite barve. Vsak paket din 128.—. Reklamni paket Serija »K«, vsebina 20—25 m boljšega flanela za moško, žensko in otroško perilo v najlepši sestavi. Paket din 136.—. Dalje specialni paket »Original Kosmos D« z vsebino 17—21 m la. barhentov za ženske obleke, bluže in prvovrstnih flanelov za pidžame, žensko, moško in otroško perilo za izjemno ceno din 150.—. Paket Serija »Z« z vsebino 3—3.20 m dobrega sukna za moško obleko, damski kostum ali plašč, in sicer: »Z« št. 1 din 130.—, »Z« št. 2 din 160.—, »Z« št. 3 din 250.—, zadnji la. kamgarm. Vsak paket poštne prosto, pri dveh ali več paketih primeren popust. Neprimerno vzamem nazaj in zamenjam. Pišite še danes razpošiljalnici »Kosmos«, Maribor, Kralja Petra trg. 81

!! Brezplačen pouk v igranju !!

Klavirske harmonike od din 480.—
Zahtevajte brezplačen katalog!

MEINEL & HEROLD, Maribor št. 106

NEVESTA - ŽENIN!

Največjo izbiro volnenega blaga in moških gotovih oblek 125 črnih že od din 300.— naprej Vam nudi edino Manufakturna trgovina J. PREAC, MARIBOR, GLAVNI TRG

Gramofonske plošče

po din 28.— pri K. Ackermann naslednik, Ptuj
Zahtevajte brezplačni cenik! 92

Guorgget čista svila

po 28 din meter dobite pri Trpinu v Mariboru, Vetrinjska ulica 15. 219

Hranilne knjižice vseh denarnih zavodov, 3% obveznice, bone, delnice itd.

Valute (tuji denar) vseh držav — kupimo takoj in plačamo najbolje 56

Bančno Kom. zavod Maribor, Aleksandrova cesta 40

Prodaja srečk drž. razredne loterije

Nalivna peresa

od Din 6.— višje, v Cirilovih prodajalnah Maribor in Ptuj.

Kupujte pri naših inserentih!

Denar naložite najbolje in najvarneje pri

Spodnještajerski ljudski posojilnici
Gospodska ulica 23 v Mariboru Ulica 10. oktobra

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Hranilne vloge se obrestujejo po najugodnejši obrestni meri.

Stanje hranilnih vlog Din 53,000.000.—.